اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۲۱ دی ۱۴۰۱ • ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۱ ژانویه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۰۰ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

آغاز تجارت گسترده فلزات پایه «واله»

پس از چندین سال تامل و بررسی، شرکت واله به عنوان غول سنگ‌آهن در عرصه جهانی سرانجام در حال ایجاد و ساماندهی مسیری برای ارزش‌گذاری تجارت نیکل و مس خود است؛ چرا که حجم تقاضا برای این فلزات مورد نیاز برای ساخت باتری‌ها در حال افزایش است. ادواردو بارتولومئو، مدیر اجرایی و گوستاوو پیمنتا، مدیر مالی شرکت واله واحد مستقر در ریودوژانیرو برزیل...

۵

لزوم بکارگیری دانش نوین وفناوری روز در معادن

مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات (ومعادن)، ضمن اشاره به فعالیت حدود ۷ هزار معدن از یازده هزار معدن دارای پروانه بهره‌برداری، بیان کرد: در صورتی که محصولات شن و ماسه را در نظر نگیریم، حدود ۶۹درصد از تولیدات معدنی ما تنها از ۳۰۰ معدن دارای پروانه‌ی بهره‌برداری است؛ سالانه تقریبا ۴۵۰میلیون تن تولیدات معدنی (منهای محصولات مربوط به شن و ماسه)...

۲

در چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران مطرح شد

صنعت فولاد قربانی کمبود برق و گاز

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

تبعات عقب‌ماندگی در بخش اکتشاف

۲

یادداشت

باید با روش های سنتی خداحافظی کرد

۷

تیترهای روز

درآمدزایی به اسم «جریمه سبز»

بخش معدن همواره از متهمان ردیف اول آلودگی محیط‌زیست بوده و هست آنچه به چشم نمی‌آید تردد ناوگان حمل‌ونقل عمومی فرسوده، خودروها و موتورسیکلت‌های از رده خارجی است که سهم بالایی در آلودگی محیط‌زیست دارند. چندی پیش مجلس هم انگشت اتهام را به سوی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی گرفته و طرح مالیات سبز را در دست بررسی دارد...

۴

سرمایه‌گذاران کفش آهنین بپوشند

۷

شروع گرم بورس در روزهای سرد زمستان

۸

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

روزگار معدن

اخبار

۲

چهارشنبه
● ۲۱ دی ۱۴۰۱
● ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
● ۱۱ ژانویه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۰

سرمقاله

تبعات عقب ماندگی در بخش اکتشاف

تقی نبئی
رئیس سازمان
نظام مهندسی معدن

اکتشاف، زیربنای فنی و مطالعاتی و لازمه توسعه پایدار بخش معدن است. اکتشافی که برپایه اصول علمی، فنی و اقتصادی روز انجام شود، ضمن کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و تضمین امنیت آن، نقشه راه توسعه فعالیت‌های استخراجی و متعاقب آن کانه‌آرایی، فرآوری و متالورژی را ترسیم می‌کند. درحال‌حاضر بخش اکتشاف در کشور با چالش‌های جدی و متعددی روبه‌رو است که اهم آنها عبارتند از: فقدان طرح و برنامه متوازن و متناسب با ظرفیت‌های متنوع و گسترده کشور از سوی متولیان امر، تخصیص نیافتن منابع مالی متناسب با ظرفیت‌های بالقوه زمین‌شناسی کشور، ناهماهنگی و همکاری نکردن دستگاه‌های مسئول صدور مجوزهای اکتشاف، ممنوعیت صدور مجوز در بخش زیادی از پهنه‌های مستعد معدنی به بهانه‌هایی مانند تداخل با عرصه‌های زیست‌محیطی، مرتعی، جنگلی، نظامی، شهری، روستایی، نفتی و سایر تاسیسات و ابنیه صنعتی و کشاورزی و امثال آن، محدودیت‌ها و زمانبر بودن مقررات مربوط به آزادسازی محدوده‌های بدون فعالیت و بروکراسی غیراصولی فرآیندهای مربوطه، فقدان دسترسی کافی و ارزان به تجهیزات و ادوات فنی موردنیاز اکتشاف و محدودیت‌های وارداتی مربوطه، نگاه سنتی، غیرعلمی و مهندسی متولیان قانون‌گذاری و اجرایی بخش معدن به‌مقوله اکتشاف و چالش‌های متعدد آن.

بی‌توجهی به‌مقوله اکتشاف علاوه بر فراهم آوردن، موجبات عقب‌ماندگی در صنایع فناورانه بخش معدن و صنایع‌معدنی، در بازه زمانی کمتر از یک دهه موجبات کاهش ذخایر موادمعدنی کشف‌شده را پدید می‌آورد و در نهایت تضمین نشدن تامین مواد اولیه موردنیاز واحدهای صنعتی وابسته فعال فعلی و تعطیلی آنها را در پی خواهد داشت. تبعات منفی این بی‌توجهی به‌نحوی است که برای مثال صنایع مادر فولاد کشور حداکثر تا ۱۰ سال آینده می‌توانند از ذخایر معدنی آهن کشف‌شده بهره‌برداری کنند و در صورت انجام نگرفتن عملیات اکتشافی جدید و به‌تبع آن کشف نشدن ذخایر متناسب، این بخش دچار چالش تامین مواد اولیه و آثار و نتایج آن خواهد شد. این موضوع در بخش ماده معدنی موردنیاز صنایع مس کشور حداکثر ۱۵ سال و در بخش سیلیس مصرفی در صنایع شیشه حدود ۷ سال پیش‌بینی شده است.

تدوین استراتژی و برنامه اجرایی ملی متناسب با ظرفیت‌های بالقوه موجود - با هماهنگی صاحب‌نظران بخش خصوصی – به‌طورکامل ضروری است، علاوه بر این باید رویکرد سنتی وزارت صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی و سایر دستگاه‌های اجرایی به رویکردهای علمی و مهندسی - به‌ویژه در اصلاح و تدوین مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه – تبدیل شود. تامین حداقل‌های منابع ریالی، ارزی برای حمایت‌های مالی و تجهیزاتی و مانند آن به‌طورکامل لازم و ضروری است. علاوه بر این، باید به‌منظور کاهش ریسک سرمایه‌گذاری‌ها، تدابیر لازم اندیشیده شود و برای بیمه این‌گونه فعالیت‌ها، برنامه مشخص تدوین و اجرایی شود.

باید در اسرع وقت برای آزادسازی محدوده‌هایی که به عناوین مختلف بلوکه شده‌اند، اقدام شود تا بیش از این، وقفه طولانی در بحث اکتشاف ایجاد نشود.

تا تعاملات بین سازمان صمت با ادارات منابع طبیعی چالشی جدی است و رفع آن از ضروریات توسعه فعالیت‌های اکتشافی در کشور است.

بخش خصوصی نشان داده است که آمادگی کامل دارد تا در صورت تسهیل شرایط صدور مجوزها و نیز تضمین امنیت سرمایه‌گذاری از سوی بخش دولتی، تامین مالی و ریسک کلیه فعالیت‌های اکتشافی را بپذیرد.

امروزه یکی از جذاب‌ترین بخش‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران بخش معدن و صنایع‌معدنی است و اعتقاد بر این است که در صورت به‌حداقل رسیدن چالش‌های ذکرشده و مساعدت طرف دولتی، بخش خصوصی می‌تواند حجم زیادی از نقدینگی سرگردان جامعه - که رقم فعلی آن بیش از ۵ میلیون میلیارد تومان برآورد شده است - را به حوزه معدن که حلقه اول توسعه پایدار تولید ملی است، سرازیر کند.

در این صورت، علاوه بر تضمین توسعه پایدار بخش معدن، خسارات نقدینگی سرگردان در اقتصاد ملی کاهش می‌یابد و گام مهمی در راستای اقتصاد مقاومتی برداشته خواهد شد.

لزوم بکارگیری دانش نوین وفناوری روز در معادن

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات (ومعادن)، ضمن اشاره به فعالیت حدود ۷ هزار معدن از یازده هزار معدن دارای پروانه بهره‌برداری، بیان کرد: در صورتی که محصولات شن و ماسه را در نظر نگیریم، حدود ۶۹ درصد از تولیدات معدنی ما تنها از ۳۰۰ معدن دارای پروانه‌ی بهره‌برداری است؛ سالانه تقریبا ۴۵۰میلیون تن تولیدات معدنی (منهای محصولات مربوط به شن و ماسه) در کشور داریم که بیانگر این است که به طور متوسط تولید ما به ازای هر معدن فعال بسیار پایین است.

به گزارش شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، اردشیر سعدمحمدی معتقد است: با توجه به ظرفیت‌های فراوان کشور در بخش معدن، ما هنوز جای کار زیادی داریم و در واقع در ابتدای مسیر هستیم؛ این خود نویدبخش فرصت‌های فعالیت مؤثر و مولد برای دانشجویان و فعالان جوان بخش معدن است.

وی با اشاره به اینکه مدیران آینده بخش معدن باید با تعاریف و الزامات اقتصادی به خوبی آشنا باشند، بیان کرد: هر معدن با توجه به مقدار ذخایر آن عمر مشخصی دارد که متناسب با آن باید برنامه صحیحی را برای برداشت سالانه از آن، مدون کرد و در صورتی که سیاست‌گذاری دقیق برای استخراج سالیانه از معادن صورت نگیرد، فعالیت مدنظر صرفه اقتصادی بهینه نخواهد داشت.

وی تاکید کرد: تمام فعالیت‌های مهندسی در همه زمینه‌ها باید به نحوی منجربه توسعه و رشد اقتصادی شود. مبنای تصمیم‌گیری‌های ما باید توجیه‌پذیری فعالیت علمی به لحاظ اقتصادی باشد. دانشجویان معدن باید در نظر داشته باشند که پذیرش مقالات ISI مشروط به لحاظ کردن دو موضوع اساسی است: افزایش ایمنی و کاهش هزینه‌ها؛ تنها در این صورت است که مقالات وارد جریان بررسی‌های بعدی و پذیرش می‌شود. افزایش ایمنی علاوه‌بر نگاه انسانی، اخلاقی، شرعی و حرفه‌ای، خود موجب کاهش هزینه‌های مالی و جانی خواهد شد.

مدیرعامل «ومعادن» گفت: با توجه به نیاز روزافزون معادن بزرگ فعال ما به اکتشافات عمقی، پرداختن به علوم روز دنیا یک ضرورت جدی است تا بتوان با داده‌های علمی و دقیق به طراحی اکتشافات پرداخت.

سعدمحمدی افزود: در دنیا تغییرات علمی مانند جریان آب جاری و توقف‌ناپذیر است و این تغییرات به قدری گسترده و باشتاب صورت می‌گیرد که ما نیازمند تغییرات جدی در سیلابس‌های درسی دانشگاهی هستیم؛ به طور مثال در دانشگاه‌های ما، در رشته مهندسی اکتشاف هنوز واحدی برای طراحی اکتشاف وجود ندارد.

وی تاکید کرد: آشنایی با تغییرات علمی و تکنیکی دنیا یک رکن اساسی برای پرورش نیروی متخصص و دستیابی به شرایط اقتصادی بهتر است. مدیرعامل سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ضمن اشاره به ریزش‌های متعدد معادن در سطح کشور، تصریح کرد: شاید بتوان گفت یکی از بزرگ‌ترین ریزش‌های دنیا، در کشور ما و در معدن انگوران رخ داد که به دلیل عدم رعایت مسائل فنی و محاسبات دقیق علمی در تعیین پایداری شیب معدن و پله‌های معدنی صورت گرفت و منجربه ریزش ۲۵میلیون تن ماده معدنی و به خطر افتادن شرایط ایمنی شد.

وی افزود: این حوادث بیانگر آن است که اگر ما دقت علمی کافی در محاسبات تخصصی معدنی نداشته باشیم، تصمیم‌گیری‌های درستی در اجرا نیز نخواهیم داشت که این مهم باعث افزایش هزینه‌ها و ضربه بر پیکره اقتصاد خواهد بود.

سعدمحمدی بیان کرد: اینکه ما بتوانیم تعیین کنیم که بیشترین میزان سوددهی و بهره‌وری از چه میزان تولید به‌دست می‌آید یک ضرورت است و تشخیص اینکه این میزان از تولید چه تمهیداتی را به لحاظ ژئوتکنیکی نیاز دارد و شناسایی رفتار سنگ در معادن روباز و زیرزمینی، موضوعاتی کاملاً فنی و علمی هستند که باید از طریق متخصصان این حوزه به مدیران ارشد انتقال یابد که این مسئله خود بیانگر فضای باز و پذیرای بخش معدن برای دانشجویان و فعالان علمی این حوزه است.

مدیرعامل «ومعادن» ادامه داد: دانشجویایی که تصور می‌کنند معدن فضای محدودی دارد و ممکن است امکان کار و فعالیت نداشته باشند، باید توجه کنند که به عنوان مثال ما تنها در بخش فولاد، هدف‌گذاری ۵۵میلیون تنی برای سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته‌ایم که دستیابی به ظرفیت تولید آن قطعی است اما رسیدن به این میزان از تولید، نیازمند استخراج سالانه حدوداً ۱۶۰ میلیون تن سنگ‌آهن است که با توجه به تولید فعلی ۱۰۰ میلیون تنی، نیازمند افزایش ۶۰ درصدی در تولید این ماده معدنی هستیم.

علاوه بر آن، حدود ۱۵میلیون تن ظرفیت فولادسازی با پیشرفت بالای ۲۰درصد نیز در دست ساخت داریم که به معنای افزایش نیاز ما به استخراج سنگ‌آهن و به دنبال آن توجه ویژه به فعالیت‌های اکتشافی و پیگیری علوم و تکنولوژی‌های روز دنیا و پرورش متخصصان معدنی است.

مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، به دانشجویان و فعالان جوان معدنی توصیه می‌کند که نه‌تنها توجه ویژه به مسائل اقتصادی را در کنار توسعه علمی خود مد نظر قرار دهند، بلکه به تمام حواشی و صنایع تاثیرگذار در حوزه فعالیت خود نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند؛ به عنوان مثال تامین انرژی پایدار و توسعه حمل‌ونقل نیز از جمله مسائل تعیین‌کننده در افزایش بهره‌وری در این صنعت است. سعدمحمدی با اشاره به معاهده پاریس و تغییر روند تامین انرژی بیان کرد: در صورت تحقق این برنامه تا سال ۲۰۵۰ میزان استفاده از نفت برای تامین انرژی از ۳۹ درصد به ۴درصد کاهش یافته و نقش‌آفرینی انرژی برق از ۱۹درصد به بیش از ۴۹ درصد ارتقا پیدا می‌کند.

مدیرعامل «ومعادن» در پایان بیان کرد: یک فعالیت اقتصادی موثر نیازمند نگاه همه‌جانبه بوده و تمرکز بر یک حیطه خاص در بلندمدت پاسخگوی نیاز ما نخواهد بود.

پرداختن به مسائل زیست‌محیطی، ارتقاء کیفیت حیات و نگاه اخلاقی و انسانی به فعالیت‌های علمی و اقتصادی الزاماتی را ایجاد کرده و خواهد کرد که مستلزم اتخاذ جهت‌گیری مناسب در فعالیت‌ها در زمان درست و همچنین رصد پیوسته تغییرات علم و فناوری در دنیا است. دانشجویانی که مسلط به دانش‌های نوین و نرم‌افزارهای روز دنیا هستند، همواره فرصت فعالیت مولد و مؤثر را خواهند داشت.

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران:

شورای آهن و فولاد به قوت خود باقی است

رئیس انجمن سنگ آهن ایران گفت: هم اکنون زنجیره فولاد کشور صاحب یک‌جا و محلی هستند که می‌توانند مسائل را در آنجا حل و فصل کنند.

مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با فولادبان درباره سرانجام فعالیت شورای آهن و فولاد و تشکیل کنفدراسیون فولاد پس از انحلال این شورا، اظهار کرد: این شورا یک نهاد دولتی نبوده است که با دستورات صادره منحل شود؛ هر چند که ما مخالف تشکیل کنفدراسیون فولاد نبوده و نیستیم اما شورای آهن و فولاد به قوت خود باقی است.

وی گفت: انجمن سنگ آهن ایران، انجمن تولیدکنندگان فولاد و انجمن نوردکاران فولادی ایران، سه انجمن بزرگ بالادست، میان دست و پایین دست در این زنجیره به عنوان اعضای اصلی شورا هستند. اکبریان افزود: قرار نیست این شورا محدود به همین سه انجمن و تشکل باشد بلکه شعار شورا این است که تمام ذی نفعان حضور داشته باشند. این شورا اساسنامه و میثاق نامه دارد، ضمن اینکه شورا نیازی به ثبت در جایی ندارد و فعلاً نیز جایی ثبت نشده است.

رئیس انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به قوانین وضع شده برای دریافت حقوق دولتی معادن بیان کرد: بحث حقوق دولتی همیشه گریبانگیر معادن بوده است؛ هرچند که نظر حاکمیت این است که آن بخشی از سود معدن دار

که همیشه به عنوان یک بنگاه اقتصادی خیلی پرسود به آن نگاه می‌شود، باید حداکثری دیده شود اما در قانون معادن، ماده قانونی داریم که براساس این قانون، حداکثر حقوق دولتی ۱۰ درصد نرخ فروش ماده معدنی در معدن است.

اکبریان افزود: در سنوات مختلف متناسب با بودجه‌ای که بسته شده است، این حقوق دولتی دچار تغییراتی می‌شود که تفسیر روی آن است. ما در انجمن سعی کردیم آن کار کارشناسی را به حاکمیت و وزارتخانه ارائه کنیم که نفع دو طرف دیده شود.

وی گفت: قطعا معادن انفال هستند و باید معادن آن حق را بدهند اما به نحوی که دچار ضررهای مقطعی و کلان نشوند و اشتغالزایی شان از بین نرود و معدن‌های متوسط و کوچک از دور خارج نشوند.

صندوقی برای واریز ۵۰ درصد حقوق دولتی معادن ایجاد می‌شود

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: براساس طرح اصلاح قانون معادن، ۵۰ درصد حقوق دولتی معادن به صندوقی واریز می‌شود تا برای سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و زنجیره‌های معدنی استفاده شود.

به گزارش فولادبان، مصطفی طاهری درباره حقوق دولتی معادن، گفت: برای بهره‌مندی نسل‌های آینده از حقوق دولتی معادن و اینکه این اعتبارات در حوزه‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری مورداستفاده قرار گیرد و فقط صرف هزینه‌های جاری نشود، در طرح اصلاح قانون معادن، ۵۰ درصد حقوق دولتی به صندوقی واریز می‌شود تا مانند صندوق توسعه ملی که ۴۰ درصد درآمدهای نفتی برای اقدامات زیربنایی و توسعه‌ای به آن واریز می‌شود، این اعتبارات نیز برای فعالیت‌های توسعه‌ای به‌کار گرفته شود.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس افزود: از ۵۰درصد حقوق دولتی معادن واریز شده به صندوق مذکور برای اقدامات توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و زنجیره‌های معدنی که برگشت‌پذیر هستند، استفاده می‌شود. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اضافه کرد: بخش خصوصی می‌تواند با این منابع در زنجیره معادن سرمایه‌گذاری کند در وهله نخست اینکه با تحقق این مهم این اعتبارات برای نسل‌های آینده نیز قابل استفاده است و از سوی دیگر صنایع جدید در حوزه معادن ایجاد می‌شود.

تحقق اهداف کمی و کیفی فولاد هرمزگان در تولید آهن‌اسفنجی

مدیر احیا مستقیم شرکت فولاد هرمزگان گفت: تعمیرات واحد احیا مستقیم را در فصل تابستان که خطوط تولید شرکت با محدودیت برق مواجه بود انجام دادیم و این امر به چابک‌سازی این بخش برای تولید کمی و کیفی بهتر منجر شد. در ادامه راه، افزایش کمی و کیفی تولید و احداث پروژه جدید آهن‌اسفنجی در دستورکار است.

به گزارش معدن نامه، علیرضا نجار قویدل در خصوص عملکرد این واحد در سال‌های اخیر بیان کرد: حدود ۱۳سال از زمان بهره‌برداری واحد احیا مستقیم فولاد هرمزگان می‌گذرد. خوشبختانه در این سال‌ها با تلاش همکاران این واحد توانستیم بسیار سریع به ظرفیت اسمی کارخانه دست‌یابیم و حتی برخی از سال‌ها، میزان تولید بیش از ظرفیت اسمی بوده است. وی افزود: از ابتدای بهره‌برداری تاکنون در سایه عزم و اراده کارکنان، ۳ مرتبه علاوه بر عبور از ظرفیت اسمی، رکورد تولید سالانه نیز در واحد احیا مستقیم ارتقا یافته است. در سال ۱۴۰۰ با وجود محدودیت‌های انرژی، رکوردهای متعدد روزانه و ماهانه در هر ۲ مدول فولاد هرمزگان به ثبت رسید و رکورد تولید سالانه آهن‌اسفنجی در مدول B به میزان ۸۵۴ هزار و ۸۵۴ تن و رکورد تولید سالانه آهن‌اسفنجی توسط مدول A به میزان ۸۵۸ هزار و ۴۹۴ تن به دست آمد. مجموع تولید هر ۲ مدول در این سال یک‌میلیون و ۷۱۳هزار و ۳۴۸ بود که هر دو مدول تولیدی بیشتر از ظرفیت اسمی را ثبت کردند و تولید سالانه نیز بیش از ظرفیت اسمی بود. مدیر احیا مستقیم شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به عملکرد سال ۱۴۰۱، اذعان کرد: از ابتدای سال تا امروز فولاد هرمزگان نیز همانند سایر فولادسازان کشور با محدودیت برق در تابستان مواجه بوده است؛ اما همان‌گونه که اشاره شد، عملیات شات‌دان را برای نخستین‌بار در تابستان و در اوج محدودیت‌های برق و توقفات خط تولید انجام دادیم. این تصمیم در حالی عملیاتی شد که هیچگاه در گرمای تابستان عملیات تعمیرات انجام نمی‌شد. در نتیجه این اقدام، خوشبختانه توانستیم یک رکورد تولید ماهانه و چندین رکورد تولید روزانه را به ثبت برسانیم. قویدل با اشاره بهبود کیفیت محصول واحد احیا مستقیم فولاد هرمزگان، عنوان کرد: با تأکید مدیریت شرکت، مقرر شد تمرکز واحد احیا مستقیم بر افزایش کیفیت محصول باشد، زیرا هرچه کیفیت آهن‌اسفنجی تولیدی بهتر باشد، پارامترهای فولادسازی بیشتر بهبود می‌یابد. خوشبختانه از نیمه دوم شهریورماه تاکنون، واحد احیا مستقیم، بهترین عملکرد را از نظر کیفیت آهن‌اسفنجی و متالیزاسیون به ثبت رسانده است.

مدیر احیا مستقیم فولاد هرمزگان با اشاره به هدف‌گذاری این واحد، تصریح کرد: در کوتاه‌مدت، افزایش بهره‌وری و بهره‌برداری ۱۰۰ درصدی از واحد احیا مستقیم را در دستور کار داریم. با توجه به اینکه ظرفیت ۲ مدول احیا مستقیم فولاد هرمزگان یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن و واحد فولادسازی یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن است، برای تأمین مواد اولیه واحد فولادسازی به میزان بیشتری آهن‌اسفنجی نیاز است. اگر کمبود آهن‌اسفنجی را با خرید از بازار جبران کنیم، هزینه قابل‌توجهی به شرکت تحمیل می‌شود؛ از این‌رو باید به سمت افزایش کمیت و کیفیت و درجه متالیزاسیون آهن‌اسفنجی برویم تا خرید از بیرون شرکت کاهش یابد و شرکت هزینه کمتری متحمل شود. قویدل با بیان اینکه در بلندمدت احداث یک مدول آهن‌اسفنجی جدید را در دستورکار داریم، مطرح کرد: خوشبختانه کلنگ‌زنی مدول سوم انجام شده و اقدامات مهندسی آن صورت گرفته است. هم‌اکنون پیمانکار در محل پروژه مستقر شده و اقدامات مرتبط با احداث زیرساخت‌های اولیه آن شروع شده است. مدیر احیا مستقیم فولاد هرمزگان ضمن گرامیداشت سالگرد افتتاحیه فولاد هرمزگان، خاطرنشان کرد: سالگرد بهره‌برداری از فولاد هرمزگان برای همه کارکنان مانند همان روزهای آغازین افتتاحیه نشاط‌آفرین است. از همان ابتدا رسیدن به محصول اولیه حس غرور ویژه‌ای را به کارکنان داد و از آن زمان تاکنون به‌ویژه در آستانه سالگرد افتتاحیه شرکت نیز کارکنان به همین صورت شورونشاط خاصی دارند.

پیش‌شرط‌های تحقق تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت گفت: برای تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد که تا افق ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی شده است، باید زیرساخت‌ها و الزامات تحقق هدف مهیا باشد و مشکلات انرژی و قطع برق و گاز ممکن است خللی در راه رسیدن به هدف باشد.

سیف‌اله امیری در گفت‌وگو با فولادبان با تاکید بر ارزآوری بالای صنعت فولاد برای کشور، اظهار کرد: تولیدات زنجیره فولاد ایران دارای استاندارد جهانی است. البته در برخی از مقاطع معایبی دیده می‌شود که موجب بروز مشکلات و لطمه در بحث صادرات خواهد شد. وی با اشاره به بحران تامین انرژی که درحال‌حاضر گریبان‌گیر صنایع علی الخصوص فولاد شده است، گفت: اگر توان حل بحران انرژی نبود، نباید با جواز تاسیس کارخانه و کارگاه‌های تولیدی جدید موافقت می‌شد.

معاون وزیر صمت یادآور شد: در سال‌های گذشته بیشتر نرخ خوراک برای تولید مطرح بود ولی درحال‌حاضر تامین انرژی مورد نیاز برای صنایع در همه جای کشور اولویت دارد. امیری درباره طرح تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و جای خالی پیوست انرژی برای آن، تصریح کرد: براساس برنامه‌های توسعه‌های کشور، ظرفیت تولید سالانه فولاد باید به ۵۵ میلیون تن در افق ۱۴۰۴ برسد. بر همین اساس، طرح جامع فولاد با همکاری نهادهای دولتی و غیردولتی سالیانه پایش می‌شود.

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت اظهارکرد: یکی از موارد مورد توجه در این طرح، توازن زنجیره ارزش از منظر مواد اولیه و امکان تأمین نیاز حلقه‌های زنجیره به مواد اولیه از داخل است. همچنین بررسی زیرساخت‌های لازم برای تحقق اهداف ذکر شده در افق ۱۴۰۴ مانند فولاد، راه آهن، جاده، بنادر تجاری، انرژی، بخش دیگری از طرح جامع فولاد است. به گفته امیری، برای تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد که تا افق ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی شده، باید زیرساخت‌ها و الزامات تحقق هدف مهیا باشد و مشکلات انرژی و قطع برق و گاز ممکن است خللی در راه رسیدن به هدف باشد. براساس اهداف موجود در این بخش، فولاد باید سالیانه تا ۳ میلیون تن افزایش تولید یابد ولی مشکلات تأمین انرژی در این بخش باعث شده تولید به اهداف از پیش تعیین شده نرسد.

در چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران مطرح شد:

صنعت فولاد قربانی کمبود برق و گاز

گروه معدن

چهارمین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران با حضور فولادسازان مطرح کشور و تولیدکنندگان مواد، قطعات و تجهیزات صنعت فولاد برگزار شد. در این رویداد تخصصی شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی نظیر فولاد مبارکه اصفهان، فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، فولاد خراسان، معدنی و صنعتی گل‌گهر، معدنی و صنعتی گل‌گهر، سنگ آهن گهر زمین، هلدینگ میدکو، فولاد هرمزگان، فولاد کاوه جنوب، آهن و فولاد ارفع، فولاد آلیاژی ایران و... حضور داشتند.

عکس: آیدا فریدی

یک میلیارد دلار صرفه جویی ارزی در صنعت فولاد

بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: امروز ایران دهمین تولیدکننده فولاد است. باید جایی باشد که هم تامین‌کنندگان تولیدات خود را عرضه کنند و هم مصرف‌کنندگان از آن استفاده کنند اما این خلا وجود داشت به همین دلیل این جشنواره برگزار شد.

به گفته سبحانی، استقبال خوبی از همان دوره اول از جشنواره صورت گرفته است و تفاهمنامه‌های خوبی در سه دوره قبل برگزار شد. بیش از ۱ میلیارد دلار صرفه جویی ارزی در راستای این تفاهمنامه‌ها صورت گرفته است.

وی با اشاره به اهمیت بومی‌سازی اظهار کرد: روزی که الکترود را تولید کنیم سالانه ۵۰ میلیارد دلار صرفه جویی ارزی خواهیم داشت. در بحث بومی‌سازی کاتالیست‌ها نیز اتفاق خوبی رخ داده در حالی که پیش تر برای واردات با مشکلات زیادی از جمله افزایش قیمت‌ها و دیرکرد در تحویل مواجه بودیم.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تصریح کرد: هر آنچه که بومی‌سازی شده نتیجه همت و اراده مجموعه‌ها و همچنین حمایت مدیران مجموعه‌های بزرگ است. متاسفانه تحریم‌ها واردات تجهیزات و قطعات را دشوار کرده است و بومی‌سازی توانسته در مقابل این موضوع ایستادگی کنند.

وی تاکید کرد: شرکت‌های تولیدکننده باید در این زمینه ریسک کرده و بیشترین حمایت را داشته باشند اگر در برخی موارد همچون الکترودها را بومی‌سازی کنیم تقریبا صفر تا صد کار را در اختیار داریم.

سبحانی تصریح کرد: این موضوع هدفی بود که در انجمن فولاد آن را آغاز کردیم.

در بخش‌های مختلف تکنولوژی‌های مختلفی است که بخشی نیازمند مهندسی معکوس و بخشی دیگر نیازمند دانش فنی است. تا ۷۰ درصد بومی‌سازی به ۱۰۰ درصد برسد.

این فرآیند یک روزه نیست و باید در دوره‌های بعدی این جشنواره موضوع را پیگیری کنیم.

در این زمینه امروز امکان ورود به بازارهای منطقه را داریم و از سویی دیگر فشارها و محدودیت‌های بیرونی را خنثی کرده‌ایم. رئیس انجمن تولیدکنندگتن فولاد ایران با اشاره به مشکلات موجود در تامین انرژی بیان کرد: البته امروز صنعت فولاد از نبود برق و گاز آسیب می‌بیند. زمانی که یک شرکت سرمایه‌گذاری می‌کند باید ۷۰ درصد ظرفیت را تولید کند تا ضرر نکند اما با توجه به کمبود برق و گاز این عدد کمتر می‌شود. هرکجا صنعتگران وارد میدان شدند توانستند برخی مشکلات را حل کنند اما درباره موردی همچون گاز دیگر دست صنعتگر نیست و باید مسئولان همت کرده و مشکل را حل کنند.

اگر از ظرفیت ۴۳ تا ۴۴ میلیون استفاده کنیم می‌توانیم در جایگاه ششم جهانی قرار بگیریم. نباید این فرصت را از دست داد.

وی ادامه داد: در بحث گاز گفته می‌شود روزانه ۸۲۰ میلیون متر مکعب گاز در شبکه توزیع می‌شود که نیاز کل زنجیره فولاد روزانه ۴ درصد این عدد است چرا در پی کمبود گاز سریع به سراغ این صنعت ارزآور می‌آیند در حالی که با کمی صرفه جویی می‌توان این ۴ درصد را تامین کرد. در برق هم وضعیت مشابه بحث گاز است.

سبحانی در پایان تاکید کرد: این موارد نگرانی هایی است که کمی به صنعت فولاد آسیب می‌زند. امیدوار هستیم این مشکلات با همت مسئولان برطرف شود.

شکل مشکلات تغییر کرده است

محمد رضا آیت اللهی، وزیر اسبق معادن و فلزات در چهارمین جشنواره فولاد با اشاره به دوران جنگ تحمیلی اظهار کرد: بیش از ۴۰ درصد نیروهای متخصص معدنی ما به دلیل نیازهایی که در جبهه بود در مناطق جنگی حضور داشتند با وجود این موضوع توسعه‌ها انجام شد.

وی ادامه داد: شاید برخی تصور کنند مشکلات امروز کمتر از آن زمان است اما این طور نیست و تنها شکل مشکلات تغییر کرده است.

آیت اللهی تصریح کرد: امروز در برخی موارد مثل احیای مستقیم به طور ۱۰۰ درصد از کمک‌های خارجی بی‌نیاز هستیم. و از همین جا دست همسنگران تولید را می‌بوسم.

وی ادامه داد: واحدهای بزرگ باید از دانشگاه‌ها بورسیه گرفته و دانشجویان را برای ورود به صنعت آماده کنند.

ادامه فعالیت بنگاه‌های بزرگ نیازمند حمایت

علی رسولیان، مدیرعامل شهرک‌های صنعتی نیز در این برنامه اظهار کرد: امروز با کمک بنگاه‌های بزرگ شاهد کاهش تعداد واحدهای تعطیل در شهرک‌های صنعتی هستیم. وی ادامه داد: ادامه فعالیت بنگاه‌های بزرگ نیازمند حمایت است تا اتصال بین بنگاه‌های بزرگ و کوچک را فراهم کنیم.

رسولیان افزود: ما در سطح کشور ۶ شهرک فناوری را ایجاد کردیم که مسیر ارتباطی با بنگاه‌های کوچک فراهم شده است.

این شهرک‌ها موفق نخواهند بود مگر آنکه بنگاه‌های بزرگ به ویژه فولادی‌ها در آن مشارکت داشته باشند.

این شهرک‌ها باید در شهرهای بزرگ ایجاد شود و برای ۱۸ مورد دیگر مکان یابی صورت گرفته است.

وی تصریح کرد: موضوع مهم دیگر تامین نیاز فناورانه برای بنگاه‌های بزرگ است. با فعالیت در این بخش بخشی از نیازها بومی‌سازی شده است.

رسولیان بیان کرد: شناسایی بنگاه هایی که قدرت دانش‌بنیان شدن را در اختیار دارند از دیگر فعالیت‌هایی است که در دستور کار قرار دارد. ۱۶۵۰ واحد در این زمینه تقریبا شناسایی شده است. ما می‌توانیم در مسیر توسعه بنگاه‌های بزرگ نقش آفرینی کنیم.

وی افزود: اگر بهره‌وری و فناوری را افزایش ندهیم و شرکت‌ها را تبدیل به داشت بنیان کنیم از مسیر توسعه دنیا عقب خواهیم ماند. در پایان نیز میز تفاهمنامه بین شرکت‌های فولادی امضا شد.

رئیس اتاق بازرگانی تهران:

صادرات برای صادرکننده صرفه اقتصادی ندارد

رئیس اتاق بازرگانی تهران گفت: تفاوت نرخ ارز ضمن ایجاد رانت و فساد و مختل‌سازی صادرات، هیچ عایدی برای کشور ندارد.

به گزارش فلزات آنلاین، مسعود خوانساری بیان کرد: رشد صادرات در ایران با وجود معضلات و تحریم‌های بسیار زیاد موجب افتخار است.

وی افزود: اگرچه صادرات رشد داشته است اما با توجه به جایگاه و ظرفیت کشور نمی‌توانیم قبول کنیم که صادرات در این حد باشد. ضمن اینکه در زمینه رشد صادرات در مقایسه با سایر کشورها بسیار عقب‌تر هستیم و این واقعیتی است که باید آن را پذیرفت.

رئیس اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه تحریم اثرات بسیار جدی بر صادرات داشته است، عنوان کرد: در صادرات باید رقابت کرد اما با توجه به تحریم‌ها، در رقابت ناعادلانه قرار داریم و حداقل بین ۱۰ تا ۲۰ درصد هزینه‌های صادرات ما به علت تحریم‌ها گران‌تر می‌شود که این در رقابت‌های بین‌المللی هزینه‌های بسیار بالایی محسوب خواهد شد.

خوانساری اذعان کرد: در بحث حمل‌ونقل و همچنین مراودات و تراکنش‌های بانکی نیز به علت تحریم‌ها مشکلاتی داریم که این مسائل، هزینه‌هایی به صادرات اضافه می‌کندو تولید نیز گران‌تر تمام می‌شود اما با تمامی مشکلات صادرات در حال انجام است.

وی اضافه کرد: با وجود تمام چالش‌هایی که از خارج به ما تحمیل می‌شود، اگر بتوانیم مسائل داخلی را رفع کنیم، می‌توان امیدوار بود که در کوتاه مدت صادرات را بیشتر کرد.

رئیس اتاق بازرگانی تهران با اشاره به تفاوت نرخ ارز در سامانه نیما و ارز آزاد، تاکید کرد: معتقدیم در پنج سال گذشته بیش از صدها بار این مشکل مطرح شده که تفاوت نرخ ارز ایجاد رانت و فساد و صادرات را مختل می‌کند. ضمن اینکه هیچ عایدی برای کشور ندارد.

خوانساری خاطرنشان کرد: در دولت جدید این موضوع بحث و قرار شد که ارز تک نرخی شود. اتفاقی که در سال ۹۷ در خصوص ارز ۴۲۰۰ تومانی رخ داد، خسارت‌های زیادی بر اقتصاد وارد کرد اما متاسفانه همان اتفاق امروز در حال وقوع است. آن زمان ارز چهار هزار و ۲۰۰ و ۱۰ هزار تومانی بود و امروز، ارز ۲۹ هزار و ۴۲ هزار تومان است اما چرا تصمیم نمی‌گیریم و دوباره یک خطا و اشتباه بزرگ را تکرار می‌کنیم، واقعا متوجه نیستیم.

وی خطاب به نمایندگان مجلس حاضر در مراسم ابراز کرد: زور ما به دولت در این ارتباط نرسید اما از شما خواهش می‌کنیم در کمیسیون اقتصاد و صنایع این مسائل را مطرح کنید. صادرکننده مجبور است کالا را به نرخ گران خریداری اما با نرخ پایین‌تری عرضه کند و بنابراین صادرات برای صادرکننده صرفه اقتصادی ندارد و متاسفانه این موضوع باعث شده است که صادرکنندگان خوشنام ما از صادرات دست بکشند.

این فعال اقتصادی کشور اظهارکرد: انتظار این است که صادرکنندگان خرد را آزاد بگذارید که ارز حاصل از صادرت را با بقیه واردکنندگان مبادله کنند تا این مشکلات را نداشته باشند.

خوانساری به مشکلات رفع تعهدات ارزی و پیمان سپاری اشاره کرد و گفت: چند سالی است که صادرکنندگان با این موضوع مواجه هستند که باید مسائل مربوط به آن در جهت تسهیل صادرات حل شود.

وی اضافه کرد: مهم‌ترین نتیجه‌ای که می‌توان از این جلسه گرفت بررسی مشکلات صادراتی و رفع آن مشکلات است.

رئیس اتاق بازرگانی تهران در پایان یادآور شد: در چند سال گذشته، رشد سرمایه‌گذاری نسبت به استهلاک منفی شده است و خروج سرمایه و نخبگان نیز از کشور داریم که دلیل این مسائل نیز سخت‌گیری‌ها و مناسب نبودن محیط کسب‌وکار است.

صادرات «فروژ» به ۲۷ کشور دنیا

مدیرعامل شرکت فروآلیاژ ایران گفت: نگاه ما در شرکت همواره نگاه صادراتی بوده و به ۲۷ کشور دنیا صادرات داشتیم. به عنوان مثال آسیای میانه، آسیای شرقی، اروپا و... از مقاصد صادراتی بوده و عملکرد صادراتی نسبتا خوبی داریم.

به گزارش بورس نیوز، رضا عابدی در نشست خبری عرضه اولیه نماد معاملاتی «فروژ» اظهار کرد: محصول اصلی ما فروسیلیسم است که در سه سایز و نورم بازار تولید می‌شود و به تناسب بازار می‌توانیم دانه بندی را تغییر دهیم. بیشترین مصرف فروسیلیس در صنعت فولاد است.

مشتریان شرکت فروژآلیاژ ایران شرکت‌های ذوب آهن، فولاد مبارکه و فولاد خوزستان است. حتی برای تولید فولاد یا چدن فروسیلیس به فروسیلیس نیاز است.

وی افزود: نگاه ما در شرکت همواره نگاه صادراتی بوده و به ۲۷ کشور دنیا صادرات داشتیم. به عنوان مثال آسیای میانه، آسیای شرقی، اروپا و... از مقاصد صادراتی بوده و عملکرد صادراتی نسبتا خوبی دارد. ضمن اینکه در ابتدای هر سال شاخص‌گذاری می‌کنیم و برای صادرات ارزش خاصی قائل هستیم. عابدی درخصوص تولیدکنندگان فولاد در جهان بیان کرد: چین با فاصله خیلی زیاد نخستین تولیدکننده فولاد در جهان است.

هند، ژاپن، روسیه، ترکیه، آلمان، برزیل و ایران. ایران در رده دهم تولیدکنندگان فولاد است.

این تولید نیازمند فروسیلیسم است. تولید جهانی فروسیلیسم در سال ۲۰۲۱، چین با ۶ میلیون تن مقام اول در دنیا و ۷۳ درصد از سهم بازار جهان را به خود اختصاص داده است.

ایران نیز با ۱۸۵ هزار تن در سال گذشته مقام ششم را کسب کرده است. پیش‌بینی می‌شود که این ظرفیت افزایش بیابد و در سال‌های آتی پنجم و حتی چهارم شود.

مدیرعامل شرکت فروآلیاژ ایران ادامه داد: چین به عنوان نخستین تولیدکننده و صادرکننده فولاد در بازار جهانی تعیین‌کننده است. صنایع فروژآلیاژ ما ۶۵ درصد سهم بازار را دارد. یک چهارم کل تولید به شرکت ما اختصاص دارد.

مواد اولیه سنگ سیلیس، زغال سنگ، زغال چوب، سمیکک و کک است. درحال‌حاضر سمیکک و خمیر الکترود وارداتی است و باقی مواد اولیه در داخل کشور تهیه می‌شود.

یکی از بزرگ‌ترین ویژگی‌های شرکت فروآلیاژ ایران، داشتن بزرگترین معدن سیلیس کشور است. البته به موازات آن از معادن دیگر نیز خرید انجام می‌شود.

همچنین، شرکت تولید و فرآوری زغال در شمال کشور، ۴۰ درصد سهم آن متعلق به شرکت فروآلیاژ ایران است. وی خاطرنشان کرد: روند فروش کاملا صعودی بوده و در ۶ماهه ابتدای سال بیش از هزار میلیارد تومان عملکرد فروش را ثبت کردیم و پیش‌بینی می‌شود که در حوزه فروش به ۲ هزار میلیارد تومان برسد.

فولادی‌ها در حال انتقال سرمایه‌های‌شان به سایر بازارها

یک کارشناس حوزه فولاد گفت: در یک ماه اخیر، در بازار فولاد شرکت‌ها محصولات خود را به صورت اعتباری ۳ ماهه و یا ۶ ماهه می‌فروشند تا سرمایه خود را از زنجیره فولاد خارج کنند و در بازار دیگری سرمایه‌گذاری می‌کنند.

حسام‌الدین والی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اینکه در بازار داخلی فولاد تقاضای زیادی وجود ندارد، مطرح کرد: با توجه به کمبود تقاضای فولاد در بازار داخلی، روند منفی صادرات و کاهش نرخ جهانی، نمی‌توان تا پایان سال چشم‌انداز خاصی برای رشد بازار فولاد متصور شد.

همچنین دولت تمایلی به افزایش نرخ محصولات فولادی ندارد و ترجیح می‌دهد بازار را مدیریت و کنترل کند که تمرکز بر چنین عملکردی کاملا اشتباه است.

وی اظهار کرد: درحال‌حاضر بسیاری از تولیدکنندگان این حوزه دچار مشکل شده‌اند، چراکه هزینه‌های تولید افزایش پیدا کرده و در بخش فروش محصولات تغییر و تحول خاصی اتفاق نیفتاده است.

این کارشناس صنعت فولاد در خصوص عرضه محصولات فولادی در بورس کالا اظهار کرد: اخیراً دولت بخشنامه‌ای صادر کرد که با تعیین کف عرضه در زنجیره فولاد، شرکت‌ها باید متناسب با تولید خود در بورس کالا عرضه داشته باشند. این بخشنامه می‌تواند در ایجاد شفافیت معاملات موثر واقع شود و از طرفی، می‌تواند برخی واقعیت‌ها را به صورت کامل نشان ندهد.

والی خاطرنشان کرد: در یکماه اخیر، در بازار فولاد شرکت‌ها محصولات خود را به صورت اعتباری ۳ ماهه یا ۶ ماهه می‌فروشند تا سرمایه خود را از زنجیره فولاد خارج کنند و در بازار دیگری سرمایه‌گذاری می‌کنند.

خبر

افزایش ۳۰ درصدی ظرفیت فرآوری خط تولید کارخانه تغلیظ شهر بابک

مدیر امور تغلیظ مجتمع مس شهربابک با اعلام این خبر که ظرفیت فرآوری خط تولید کنسانتره مس از ۶۲۵ تن به حدود ۱۰۰۰ تن رسیده است، گفت: با انجام پروژه‌های اصلاحی، افزایش تولید ۳۰درصدی کارخانه تغلیظ مجتمع مس شهر بابک رقم خورد.

به گزارش مس پرس، محمود حکمتی گفت: با همت و خلاقیت کارکنان متخصص و پرسنل امور تغلیظ طی دو دهه اخیر ظرفیت فرآوری خط تولید کارخانه تغلیظ از ۶۲۵ تن به حدود ۱۰۰۰ تن رسیده است.

وی افزود: با انجام خلاقانه اصلاحات تجهیزات و فرآیندهای زنجیره تولید، شناسایی و رفع تک تک گلوگاه‌های تولید بدون اعمال تغییرات بنیادین به‌تدریج ظرفیت فرآوری خط تولید از ۶۲۵ تن به حدود ۹۵۰ الی ۱۰۰۰ تن و بازیابی کلی خط تولید از ۸۴ درصد به حدود ۹۰ درصد رسیده است.

حکمتی ادامه داد: حاصل بهبودهای چشمگیر این دو شاخص، بهره‌وری خط تولید را به مقدار ۷۵درصد بالاتر از ظرفیت طراحی و اسمی کارخانه قرار داده است که از این جهت به لطف خداوند در رده برترین کارخانه‌های فرآوری مس دنیا قرار داریم. مدیر امور تغلیظ با اشاره به برنامه تولید ماهانه گفت: با یاری خداوند متعال و همت و تلاش پرسنل سخت‌کوش و مصمم خود، امورمعدن و تغلیظ موفق شدند در آذر ماه جاری با فرآوری ۷۰۰۱۳۱ تن خاک سولفوری در کارخانه تغلیظ ۱۴۹۴۴تن کنسانتره با عیار ۲۴.۸۷معادل ۳۷۱۷تن مس محتوی (۱۱۳.۶درصد برنامه) را تولید کندکه علاوه بر محقق شدن برنامه تولیدماهانه، ۲۶۰۱ تن کنسانتره مازاد بر برنامه تولید شده است.

حکمتی تصریح کرد: همچنین از ابتدای امسال کارخانه تغلیظ میدوک موفق شد با فرآوری ۵۶۹۵۳۸۰ تن خاک سولفوری ۱۱۶۵۷۱ تن کنسانتره با عیار ۲۶.۴ معادل ۳۰۷۲۹ تن مس محتوا را تولید کرده و به کارخانجات ذوب مس (سرچشمه و خاتون‌آباد) تحویل دهد.

وی با اشاره به قطعی برق کارخانه تغلیظ میدوک در تابستان امسال اظهار کرد: دستیابی به این مقدار تولید کانس در حالی صورت گرفت که از ابتدای امسال محدودیت‌های اعمال شده برای کاهش مصرف برق در راستای همکاری همه جانبه با سازمان برق منطقه‌ای استان کرمان حدود ۱۷۰.۴ ساعت توقف کامل خط تولید و۱۹۵ ساعت، توقف بخشی از خط تولید که معادل ۴ روز توقف شد، می‌توان گفت در مجموع مقدار ۲۷۰ ساعت توقف به خط تولید اعمال شد.

مدیر امور تغلیظ مجتمع مس شهر بابک بیان کرد: تعامل سازنده بین کارشناسان تخصصی امورهای معدن و تغلیظ نیز موجب بهبود بلندینگ خاک و انتخاب ترکیب مناسب برای بهره‌وری حداکثری در کارخانه تغلیظ شده است که همین جا بر خود لازم می‌بینم از مدیریت محترم معدن و همکاران دلسوز ایشان در آن امور قدردانی وتشکر صمیمانه داشته باشم. حکمتی در ادامه پروژه‌های اصلاحی کارخانه تغلیظ میدوک را مورد تاکید قرار داد و گفت: به موازات مسائل جاری امور تغلیظ، پروژه‌های اصلاحی دیگری نیز برای بهبود مستمر بهره‌وری تولید در دست اقدام داریم که می‌توان به پروژه ی توسعه مرحله رافر فلوتاسیون که با نصب هفت عدد سلول فلوتاسیون ومکو ۲۵۰ wemco انجام خواهد شد، اشاره کرد. وی هدف اصلی این پروژه اصلاحی را افزایش زمان ماند و بهبود بازیابی کلی کارخانه عنوان کرد و افزود: محدودیت نرخ بار ورودی نیز تا ۳۰درصد برطرف خواهد شد و امید است طی یکسال و نیم آینده این پروژه به بهره‌برداری برسد.

مدیر امور تغلیظ مجتمع مس شهر بابک ادامه داد: همچنین طراحی، ساخت و نصب پک کامل خردایش جانبی بعد از سنگ شکن اولیه نیز در دست برنامه‌ریزی و اقدام امور تغلیظ قرار دارد که مطالعات اولیه شامل امکان سنجی‌های فرآیندی ظرفیت ساخت داخل، جانمایی و طراحی اولیه آن انجام شده و با تکمیل PFS بزودی FS آن نیز انجام و برای اخذ مجوزهای لازم اقدام خواهد شد. به گفته حکمتی پیش‌بینی می‌شود این طرح حدود ۳۰ درصدبه ظرفیت تولید بیافزاید و طی کمتر از دو سال آینده نیز به بهره‌برداری برسد. وی اظهار کرد: از حمایت همه جانبه مدیریت عامل شرکت ملی صنایع مس ایران، مدیریت مجتمع، معاونت بهره‌برداری و همه معاونان، مدیران و همکاران عزیزم در امور تغلیظ و همه امورهای پشتیبانی تشکر و قدردانی می‌کنم.

تحلیل روز

جایگاه جهانی ایران در تولید مس کاتد نیازمند ارتقاء

صنعت مس با توجه به ذخایر در اختیار برنامه تولید یک میلیون تن کاتد را پیش‌بینی کرده تا با دستیابی به این عدد جایگاه جهانی خود در تولید این محصول را ارتقا دهد، اتفاقی که علاوه بر افزایش تولید دستاوردهای دیگری هم به همراه دارد.

به گزارش تیتر ۲۰، در روزهای اخیر تاکید دولت بر توسعه صنعت مس افزایش پیدا کرده است. حالا علاوه بر فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهوری نیز بر توسعه صنعت مس و دستیابی به تولید یک میلیون کاتد تاکید کرد. این در حالی است که سال‌های گذشته تمرکز دولت‌ها بیشتر بر توسعه صنعت فولاد و تحقق تولید ۵۵ میلیون تن شمش فولاد در ۱۴۰۴ بود.

با رشد نرخ جهانی مس و همچنین افزایش تقاضا برای این محصول در صنایع مختلفی همچون خودروسازی (تولید خودروی برقی)، میزان تقاضا برای فلز سرخ بیشتر می‌شود.

از سویی دیگر رکورد شکنی تاریخی نرخ مس نیز محرک دیگری بود تا توسعه در این قنعت با قدرت بیشتری کلید بخورد.

نگاه به آمارهای منتشر شده در سال‌های اخیر از سوی شرکت ملی مس ایران که پرچمدار توسعه این صنعت در کشور محسوب می‌شود، نشان می‌دهد در حوزه اکتشافات و افزایش عمق حفاری‌ها و تولید و فروش، این شرکت رکوردشکنی‌های تاریخی انجام داد که توانست نقش مس در توسعه صادرات غیرنفتی را افزایش دهد.

اما حالا صنعت مس به دنبال برنامه دیگری است تا بتواند با تحقق تولید کاتد مس را در ۵سال پیش‌رو به یک میلیون تن برساند. هرچند نقدهایی به این هدف‌گذاری وارد است اما آغاز بهره‌برداری از فرصت‌های موجود می‌تواند دستاوردهای دیگری هم به همراه داشته باشد.

براساس آمارهای منتشر شده ایران در تولید کاتد رتبه هجدهم جهانی را از آن خود کرده است، این در حالی است که از نظر ذخیره معدنی این جایگاه به پنجم جهانی می‌رسد.

درواقع از نظر میزان ذخایر در اختیار تحقق این هدف امکان‌پذیر است، اما بدون شک بهره‌برداری از این ذخایر نیازمند سرمایه‌گذاری و استفاده از تکنولوژی‌های جدید و همچنین جذب نیروی انسانی متخصص خواهد بود. حالا با در اختیار داشتن این ذخایر دولت به کمک شرکت ملی مس در تلاش است تا با بهره‌برداری از مس محتوا و تحقق این برنامه به افزایش تولید دست پیدا کرده و سهم خود از بازارهای صادراتی که در سال‌های پیش‌رو چشم‌انداز روشنی دارند را افزایش دهد.

این توسعه می‌تواند فاصله میان کاتد تولیدی و ذخایر در اختیار را در تراز جهانی کاهش دهد و حضور ایران در بازارهای صادراتی را مستحکم کند.

کیفیت مس کاتد تولیدی می‌تواند رمز موفقیت حضور در عرصه جهانی باشد. از سویی دیگر اجرای این برنامه علاوه‌بر افزایش تولید داخلی، منجر به اشتغالزایی جدید در صنعت مس می‌شود.

صنعت مس در تلاش است تا با توجه به ذخایر در اختیار به جایگاه واقعی خود دست پیدا کند و این فرصتی است که در اختیار اقتصاد ملی گرفته تا به واسطه صنعت مس وابستگی خود به درآمدهای نفتی را کاهش دهد. از سویی دیگر بهره‌برداری از این ظرفیت فرصت جدیدی برای اشتغالزایی، مشکل دیرینه تمامی دولت‌ها خواهد بود. اما به هر حال نباید فراموش کرد که اجرای این برنامه نیازمند سرمایه‌گذاری در حجم بالا است که باید دید دولت و شرکت مس برای این موضوع چه تدابیری در نظر گرفته است.

«روزگار معدن» طرح مجلس درباره اخذ مالیات سبز از صنایع آلاینده را بررسی کرد

درآمدزایی به اسم «جریمه سبز»

عکس: روزگار معدن

زهرا پیربداقی

بخش معدن همواره از متهمان ردیف اول آلودگی محیط‌زیست بوده و هست آنچه به چشم نمی‌آید تردد ناوگان حمل‌ونقل عمومی فرسوده، خودروها و موتورسیکلت‌های از رده خارجی است که سهم بالایی در آلودگی محیط‌زیست دارند.

چندی پیش مجلس هم انگشت اتهام را به سوی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی گرفته و طرح مالیات سبز را در دست بررسی دارد. در صورت تصویب این طرح، صنایع آلاینده براساس شدت، نوع و مکان آلایندگی مشمول عوارض سبز می‌شوند.

این مالیات بین نیم تا ۱.۵درصد از نرخ فروش و درآمد تولید پس از کسر کامل هزینه‌ها اخذ خواهد شد. این درحالی است که مالیات‌ها و عوارضی که قبلا به بهانه‌های مختلف پرداخت شده هنوز مشخص نیست کجا هزینه شده است و از آنجایی که اثراتش در بخش معدن مشهود نیست ثابت می‌شود تنها منبع درآمد دولت یا راهی برای جبران کسری بودجه بوده است.

کارشناسان تاکید دارند با توجه به اینکه کشوری درحال توسعه هستیم و تولیدکننده با چالش‌های بسیاری نظیر کمبود مواد اولیه و نبود ماشین‌آلات به روز روبه‌رو است پرداخت مالیات سبز نه تنها گره گشا نخواهد بود بلکه چالش‌زا هم هست.

«روزگار معدن» در گفت‌وگو با کارشناسان به بررسی طرح اخذ مالیات سبز ازواحدهای معدنی و تاثیر آلایندگی بخش معدن بر محیط‌زیست پرداخته است.

کشور توسعه یافته‌ای نیستیم

سهراب حسینی، فعال و کارشناس معدن درباره اخذ مالیات سبز از صنایع به «روزگار معدن» گفت: درحال‌حاضر کشور توسعه یافته‌ای نیستیم اخذ مالیات از واحدهای تولیدی به هر بهانه‌ای درنهایت به تولید ضربه می‌زند مسئولان باید در نظر داشته باشند بکارگیری سیاست‌های اشتباه می‌تواند خسارت جبران‌ناپذیری به واحدهای تولیدی وارد کند.

حسینی افزود: با توجه به اینکه ناوگان حمل‌ونقل عمومی فرسوده است و آلودگی‌های زیادی به دنبال دارد دولت باید اقدامات زیرساختی را برای توسعه این بخش در دستورکار قرار دهد و منصفانه نیست دست روی صنایع بگذارد و جرائم نیم تا ۱.۵درصدی برای‌شان درنظر بگیرید.

«جریمه سبز»، اما درآمدزا

این فعال و کارشناس معدن تصریح کرد: درکشورهای توسعه یافته ابتدا اقتصاد را قوی می‌کنند و زمانی که به مرحله ثروت‌آفرینی رسیدند مباحثی نظیر اخذ مالیات از صنایع آلاینده را مورد بررسی قرار می‌دهند و در نهایت مالیات هم با هدف توسعه پایدار، حفاظت از محیط‌زیست و کاهش آلایندگی اخذ می‌شود در صورتی که در ایران، منبع درآمد دولت و راهی برای جبران کسری بودجه شده است. تا زمانی که اعتبارات صرف طرح‌های بهسازی نشود و پرداخت‌کننده مالیات آثار آن را نبیند تنها به عنوان هزینه‌ای تحمیلی بر دوش تولیدکننده به شمار خواهد رفت.

وی معتقد است: در صورتی که آلایندگی معادن ثابت شد ضرورتی ندارد از معدنکار مالیاتی اخذ شود دولت برنامه چگونگی کاهش آلایندگی معادن را در اختیار معدنکار قرار دهد و فقط بر اجرای آن نظارت کند و دیگر نیازی به تحت‌فشار قراردادن صنعتگران نیست.

این کارشناس معدن تشریح کرد: آلایندگی فعالیت‌های معدنی به ۵ دسته آب، خاک، صوتی، هوا و زیستگاه‌های جانوری تقسیم می‌شود. زمانی که معادن زیرزمینی فعالیت‌شان را آغاز می‌کنند موجب فرونشست زمین می‌شوند و زیستگاه‌های جانوری تخریب و توپوگرافی و مورفولوژی زمین دستخوش تغییر می‌شود از سویی دیگر موادی نظیر روغن، گازوئیل، گل حفاری، مواد سوختی و شیمیایی که وارد خاک می‌شوند به زیستگاه‌های جانوران آسیب می‌رسانند.

وی افزود: دود ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی آلودگی هوا را به دنبال دارد همچنین آلایندگی صوتی که ناشی از انفجارات رخ می‌دهد می‌تواند موجب ترس وحشت حیوانات و انسان‌ها شود.

حسینی تصریح کرد: نمی‌توان منکر آلایندگی فعالیت‌های معدنی شد اما باید توجه کرد که بخش معدن چه مقدار از مساحت کل کشور را اشغال کرده از طرفی دیگر شاید به نظر برسد که جاده‌سازی باعث تخریب علفزارها و زیستگاه‌های جانوری شده است اما باید این را هم در نظر گرفت که مساحت جاده‌سازی نسبت به مراتع و صحراها و کوهستان‌ها بسیار ناچیز است.

این کارشناس معدن گفت: مساحت محدوده‌های اکتشاف بین ۵ تا ۲۰۰ کیلومترمربع است اما درنهایت در محدوده کوچکی بین ۱ تا ۲ کیلومترمربع عملیات استخراج انجام می‌شود بنابراین آلایندگی این منطقه نسبت به وسعت بیابان‌ها و صحراها اندک است البته باید سازمان محیط‌زیست هم بررسی‌های لازم را انجام دهد و معدنکاری باید در چارچوب قوانین صورت گیرد.

وی افزود: در کشورهای دیگر معادن به صورت زیرزمینی وروباز فعالیت دارند و در مقابل آسیبی که به محیط‌زیست آن منطقه می‌زنند زیستگاه‌های مصنوعی و پارک‌های ملی ایجاد می‌کنند پس از پایان کار هم معادن به حال خود رها نمی‌شوند و برنامه بستن و بازسازی در دستورکار قرار می‌گیرد.

حسینی تصریح کرد: یکی از معضلاتی که محیط‌زیست با آن درگیر است معادن بلاتکلیفی هستند که فعالیت‌شان به هر دلیلی متوقف شده است مثلا فرض کنید معدنی ۱۰ سال به حال خود رها شود مسلم است که آلایندگی‌هایی برای محیط‌زیست دارد این درحالی است که در ازای حقوق دولتی که معدنکاران می‌پردازند باید عملیات بازسازی از سوی وزارت صمت انجام شود.

وی با بیان اینکه اخذ حقوق دولتی راهی برای جبران کسری بودجه شده است گفت: از حقوق دولتی که معدنکار پرداخت می‌کند باید ۱۵ درصد به استان مربوطه، ۱۲ درصد به منابع طبیعی، ۳ درصد به نظام مهندسی، ۶۵ درصد به وزارت صمت، ۵ درصد به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی اختصاص یابد درحقیقت این اعتبارات باید دوباره به بخش معدن بازگردد اما شاهد هستیم با وجود افزایش رقم حقوق دولتی، نه بخش معدن توسعه پیدا کرده نه صرف محیط‌زیست شده و نه معدنی بازسازی شده است.

نگاه درآمدزایی حاکم است

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب‌وروی درباره طرح مجلس مبنی‌بر اخذ مالیات سبز از صنایع آلاینده به «روزگار معدن» گفت: مجلس فقط به دنبال مزاحمت و درآمدزایی از بخش معدن است براساس ماده ۴۳ برنامه ششم گفته بودند اگر معدنی به روستاهای اطرافش صدمه بزند تا یک درصد باید جبران خسارت کند که نه تبدیل به قانون و آیین نامه شد و نه مشخص نکردند چه نوع زیانی را مشمول می شود و شاکی و متشاکی هم در آن هم مجهول ماند این نوع برخوردها نشان می‌دهد نگاه درآمدزایی بر بخش معدن حاکم است. علت اصلی تعطیلی ۶۵۰۰ معدن هم ریشه در همین تفکرات غلط دارد که از ذهن برخی مسولان نشأت می‌گیرد. وی با تاکید براینکه باید یکبار برای همیشه تکلیف آلایندگی بخش معدن مشخص شود گفت: محیط‌زیست نباید مقدار آلایندگی را مشخص کند چرا که اکثرا تفکرات افراطی دارند و معتقدند معادن باید تعطیل شوند این درحالی است که صنایع مادر نیاز به مواد اولیه دارند و ضروری است بخش معدن به فعالیتش ادامه دهد.

حسینقلی ادامه داد: در گذشته از معافیت مالیاتی صادرات و معافیت حقوق ورودی ماشین‌آلات محروم شدیم درحال‌حاضر هم طرحی در دست بررسی است تا از صنایع آلاینده مالیات بگیرند تمام این موارد کافی است تا ثابت شود نگاه دولت به بخش معدن فقط درآمدزایی است.

وی افزود: حقوق دولتی از سال ۹۷ تاکنون ۴۰ برابر شد که باید صرف توسعه زیرساخت‌ها و بازسازی محیط‌زیست می‌شد اما در این مسیر هزینه نشد. چطور انتظاردارند مالیات سبز بدهیم وقتی فقط منبع درآمد دولت است وصرف رفع آلایندگی‌ها نمی‌شود.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب‌وروی با بیان اینکه برخی تصمیمات مسئولان می‌تواند سطح امنیت سرمایه‌گذاری را پایین بیاورد افزود: وقتی تولیدکننده هر روز با مصوباتی مواجه می‌شود که جز ورشکستگی ارمغان دیگری ندارد برای سرمایه‌گذاری به کشور دیگری مهاجرت می‌کند یا وارد بازارهای موازی می‌شود. درحال‌حاضر یک واحد تولیدی چقدر سودآوری دارد که بتواند با این چالش‌ها دست‌وپنجه‌نرم کند.

حسینقلی با اشاره به روند ناامیدکننده تولید ناخالص داخلی بدون نفت تشریح کرد: دهه ۴۰ تا ۵۰ تولید تولید ناخالص داخلی ۱۴۴درصد، دهه ۵۱تا۶۰ تولید ناخالص داخلی ۱۱۸ درصد، دهه۶۱تا ۷۰ تولید ناخالص داخلی ۱۹ درصد، دهه۷۱ تا ۸۰ تولید ناخالص داخلی ۴۵ درصد، دهه ۸۱تا ۹۰ تولید ناخالص داخلی ۸۳ درصد، دهه ۹۰تا ۱۴۰۰ تولید ناخالص داخلی ۱۵ درصد بوده است، این آمار بیانگر آن است نگاه کارشناسی در تصمیمات و بخشنامه‌هایی که از سوی مسئولان صادر می‌شود وجود نداشته و تولیدکننده هر سال با چالش‌های بیشتری مواجه بوده است بنابراین چگونه انتظار دارند تولید رونق داشته باشد و بیکاری مهار شود.

ماهیت معدنکاری تخریب است

وی گفت: ماهیت فعالیت‌های معدنی به گونه‌ای است که با تخریب محیط زیست به سرانجام می‌رسد تا کوه را تخریب نکنیم استخراجی انجام نمی‌شود و زمانی که جامعه بشری متقاعد شده برای تامین مواد اولیه، ساختمان‌سازی و ماشین‌سازی باید بخشی از محیط‌زیست آسیب ببیند نباید مقاومت و مخالفت افراطی کرد. طبیعی است درعصر تکنولوژی، فعالیت بشر با آسیب به محیط‌زیست پیش برود که باید با به‌کارگیری فناوری نوین و استراتژی‌های هدفمند، این تخریب را به حداقل رساند.

این فعال معدنی با اشاره به اینکه عملیات استخراج، آلودگی‌هایی برای محیط‌زیست به دنبال دارد گفت: گازهایی که از مواد ناریه در عملیات انفجار متصاعد می‌شود آلودگی‌هایی را به همراه دارد البته یک شرکت دانش‌بنیان دستگاهی اختراع کرده است که انفجار بدون مواد ناریه انجام می‌شود اگر مورد استقبال معدنکاران قرار گیرد و به تولید انبوه برسد مشکل آلایندگی گازهای متصاعد شده از مواد ناریه رفع خواهد شد.

وی گفت: در کشورهای توسعه یافته محیط‌زیست ومعدن در تقابل بایگدیگر نیستند بلکه با هم تعامل دارند و از آنجایی که فعالیت‌ها اصولی و بارعایت قوانین انجام می‌شود در امور یکدیگر هم دخالت نمی‌کنند. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب‌وروی تاکید کرد: درحال‌حاضر هوای تهران در بدترین شرایط است چون ناوگان حمل‌ونقل عمومی، برخی خودروهای سواری و موتورسیکلت‌ها فرسوده هستند از سویی دیگر سوختی که استفاده می‌شود استاندارد نیست و آلایندگی بالایی برای محیط‌زیست دارد همانطور که نمی‌توانیم برای رفع این چالش جلوی تردد خودروها و موتورسیکلت‌ها را بگیریم تا هوا به شرایط سالم برگردد، نمی‌توانیم به علت اینکه فعالیت‌های معدنی به محیط‌زیست آسیب می‌زند معدنی را تعطیل کنیم.

وی افزود: در بعضی معادن تخریب معنا و مفهوم ندارد برای مثال استخراج از معادن زیرزمینی نظیر سنگ‌آهن، گچ و نمک آسیبی به محیط‌زیست نمی‌زند. اما فعالیت برخی معادن که آلایندگی بالایی برای محیط‌زیست دارند باید محدود شود. ناگفته نماند که جلوگیری از هرنوع فعالیتی به علت آسیب به محیط‌زیست، غیرواقعی و غیرعلمی است متاسفانه جوسازی برخی فعالان محیط‌زیست عاقلانه و واقع بینانه نیست و تبعات سنگینی برای اقتصاد کشور به دنبال خواهد داشت. این درحالی است که با به‌کارگیری تمهیدات،رعایت قوانین و ضوابط می‌توان به فعالیت‌های معدنی ادامه داد و لازم نیست به طورکامل بخش آسیب‌زا را تعطیل کرد.

حسینقلی با اذعان به اینکه درکل فعالیت‌های معدنی آسیب زیادی به محیط زیست نمی‌زند گفت: نمی‌توان به این بهانه‌ها جلوی تولید، اشتغالزایی و ارزآوری را گرفت بیشتر از هر زمانی اقتصاد نیازمند نقدینگی است از سوی دیگر تامین مواد اولیه بسیاری از صنایع مادر به بخش معدن وابسته است بنابراین با به‌کارگیری تمهیداتی هم اقتصاد رونق می‌گیرد و هم محیط‌زیست آسیب آنچنانی نخواهد دید.

سخن پایانی

اخذ مالیات سبز بدون در نظر گرفتن شرایط اقتصادی منجربه ایجاد چالش‌هایی می‌شود که بقای تولید را به خطر می‌اندازد اگر صنایع به هر دلیلی آلایندگی برای محیط‌زیست دارند ناشی از سیاست‌گذاری‌ها ناکارآمد دولت در بلندمدت است برای مثال مازوت‌سوزی سیمانی‌ها ریشه در توسعه نیافتن زیرساخت‌های انرژی دارد یا آلایندگی ماشین‌آلات معادن به علت جلوگیری از واردات تجهیزات مدرن است بنابراین دولت باید با سرمایه‌گذاری به توسعه زیرساخت‌های صنایع بپردازد و زمانی که چالش‌های صنایع برطرف شد اخذ مالیات سبز را در دستورکار قرار دهد فعالان بخش معدن تاکید دارند در صورت تصویب اخذ مالیات سبز باید عواید حاصله در مسیری شفاف صرف تحقق اهداف از پیش تعیین شده شود.

ایران به عربستان شمش آهن و فولاد صادر می‌کند

قائم مقام باشگاه تجار ایران و افریقا گفت: حدود ۹۶ درصد از کالاهای صادر شده به عربستان سعودی را شمش آهن و فولاد تشکیل می‌دهند.

به گزارش شفقنا، سید روح‌اله لطیفی اظهار کرد: در سال گذشته عملا صادرات ایران به عربستان سعودی متوقف بود و کل عدد ثبت شده در این حوزه حتی به ۴۲ هزار دلار نیز نمی‌رسید اما از ابتدای امسال تا پایان آبان‌ماه ایران بیش از ۳۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۴ میلیون و ۷۱۰ هزار دلار به عربستان سعودی صادرات داشته است.

وی درباره سبد صادراتی ایران به این کشور عربی نیز توضیح داد: در ۴۰ روز اخیر بیش از ۳۰ هزار تن شمش فولاد به ارزش بیش از ۱۴ میلیون و ۲۰۷ هزار دلار به عربستان سعودی صادر شده است.

همچنین حدود ۶۰ تن انگور بی‌دانه به ارزش ۱۲۶ هزار دلار نیز به عربستان صادر شده است. به این ترتیب حدود ۹۶ درصد از کالاهای صادر شده به عربستان سعودی را شمش آهن و فولاد تشکیل می‌دهند و بدنه کامیون و سنگ مرمر نیز دیگر کالاهای صادراتی ایران به عربستان سعودی بوده است. وی همچنین از افزایش قابل توجه میزان تجارت مشترک ایران با این قاره خبرداد و گفت: از ابتدای امسال تا اواسط دی‌ماه میزان تجارت دو طرف به یک میلیارد و ۱۷۰ میلیون دلار رسیده که بیش از ۹۳درصد آن سهم صادرات ایران به ۴۴ کشور افریقایی بوده است. وی ادامه داد: مقصد اصلی کالاهای ایرانی در افریقا، افریقای‌جنوبی بوده که با خرید بیش از ۲۸۱ میلیون دلار کالای ایرانی سهم ۲۶ درصدی از این بازار را به خود اختصاص داده است.

پس از آن موزامبیک، غنا، سودان و نیجریه دیگر کشورهایی بودند که ایران بیشترین صادرات را به آنها داشته است. وی اضافه کرد: در میان کشورهای صادرکننده کالا به ایران نیز تانزانیا، کنیا، افریقای جنوبی، غنا و سیشل

اصلی‌ترین کشورها بودند. پیش‌بینی می‌شود با تداوم چند جانبه‌گرایی و توجه ویژه به بازار افریقا در آینده میزان این تجارت مشترک نیز افزایش بیشتری پیدا کند.

آغاز تجارت گسترده فلزات پایه «واله»

گروه معدن

پس از چندین سال تامل و بررسی، شرکت واله به عنوان غول سنگ‌آهن در عرضه جهانی سرانجام در حال ایجاد و ساماندهی مسیری برای ارزش‌گذاری تجارت نیکل و مس خود است؛ چرا که حجم تقاضا برای این فلزات مورد نیاز برای ساخت باتری‌ها در حال افزایش است.

به گزارش فلزات آنلاین، ادواردو بارتولومئو، مدیر اجرایی و گوستاوو پیمنتا، مدیر مالی شرکت واله واحد مستقر در ریودوژانیرو برزیل، در مصاحبه‌ای اعلام کردند که واحد مستقر این شرکت در ریودوژانیرو، در حسابرسی‌های مالی خود، دارایی‌های فلزات اساسی را از واحدهای تولیدی سنگ‌آهن جدا می‌کند و در نیمه اول سال آینده میلادی، شریک استراتژیک خود را معرفی خواهد کرد. البته که عرضه اولیه عمومی سهام این دارایی‌ها درحال‌حاضر منتفی شدن است.

معادن مس و نیکل تحت اختیار قانونی شرکت جدیدی به نام واله بیس متالز، با نظارت مستقل و هیات مدیره‌ای که شامل بخش‌های استخراج معادن به روش زیرزمینی و بخش متخصصان وسایل نقلیه الکتریکی است، قرار خواهد گرفت. طبق گزارشی که هفتم دسامبر ۲۰۲۲ فاش شد، این شرکت جدید دارایی‌های نیکل شرکت واله مادر در کانادا، شرکت‌های حاصل از سرمایه‌گذاری مشترک در اندونزی و همچنین معدن نیکل «Onca Puma» برزیل و پروژه مس سالوبو را که پیش از این تحت مالکیت شرکت واله مادر بود، در اختیار خواهد داشت.

شرکت واله زمانی که تقاضا برای فلزات مورد استفاده در سیم‌کشی و باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی به دلیل فاصله گرفتن از استفاده از سوخت‌های فسیلی سرعت گرفته است، تجارت نیکل و مس خود را آغاز می‌کند.

بارتولومئو، مدیر اجرایی شرکت واله از نیویورک اعلام کرد که جداسازی دو بخش کسب‌وکار برای دستیابی به سرمایه رقابتی مورد نیاز حدود ۲۰ میلیارد دلاری به منظور سرمایه‌گذاری در فلزات اساسی بسیار مهم است. این موضوع به همراه فروش ۱۰ درصد از سهام شرکت جدید به یکی از شرکای آن و کسب‌وکاری که شرکت واله ارزش آن را ۴۰ میلیارد دلار می‌داند، آشکار می‌کند. وی در مصاحبه‌ای که در نیویورک امریکا برگزار شد، اظهارکرد که مهم‌ترین مسئله جداسازی بخشی از دارایی‌ها و سود این شرکت است. دلیل اصلی که این شرکت به دنبال شریک تجاری بوده، این است که شریک تجاری می‌تواند روند جداسازی بخشی از دارایی‌ها و سود این شرکت را آسان‌تر کند و شرایط لازم را برای حضور افراد متخصص فراهم کند.

بررسی داده‌های گردآوری شده توسط خبرگزاری بلومبرگ نشان می‌دهد که شرکت واله با سود تخمینی حدود ۶.۵ برابری معاملات خود را انجام می‌دهد که میانگین نصف شرکت‌های بزرگ فلزات اساسی رقیب است.

این شکاف در ارزش‌گذاری تا حدودی با این واقعیت بیان می‌شود که این شرکت همچنان بیشتر درآمد خود را از معادن سنگ‌آهن در برزیل به‌دست می‌آورد. معادنی که در سال‌های اخیر در دو فاجعه شکسته شدن سد باطله آسیب دیده‌اند. بارتولومئو بیان می‌کند تاثیر نخستین عرضه عمومی سهام شرکت موضوعی است که بسته به شرایط بازار و نحوه اجرای برنامه‌های فعلی شرکت واله می‌توان آن را در آینده بررسی کرد. شرکت واله سال‌ها بود که تصمیم داشت تجارت سنگ‌آهن برزیل را از دارایی‌های نیکل و مس خود جدا کند که بسیاری از آنها از طریق خرید سهام شرکت کانادایی «Inco Ltd» به مبلغ ۱۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۶ به‌دست آمده بودند. پیمنتا، مدیر مالی شرکت واله اعلام کرد که هیچ شرکتی در این مقیاس برای ادغام دارایی‌های مس و نیکل خود در جهان امروز تلاش نکرده است. دارایی‌های نیکل و مس در کانادا، برزیل و اندونزی، حدود ۱۵ درصد از حجم درآمد شرکت واله را در سال گذشته تشکیل می‌دادند. پس از به وجود آمدن یک سری مشکلات در روند بهره‌برداری در سال‌های اخیر که منجر به کاهش درآمد این شرکت شد، شرکت واله برای تثبیت تولید فلزات اساسی خود اهتمام ورزید. شرکت واله پیش‌بینی می‌کند که حجم تولید نیکل این شرکت در میان‌مدت به حدود ۲۳۰ هزار تا ۲۴۵ هزار تن در سال برسد و تا سال ۲۰۳۰ به بیش از ۳۰۰ هزار تن افزایش یابد. انتظار می‌رود حجم تولید مس نسبت به سطح فعلی سه برابر شود و تا سال ۲۰۳۰ به حدود ۹۰۰ هزار تن برسد.

این شرکت برزیلی قصد دارد به تامین‌کننده اصلی بازار خودروهای الکتریکی تبدیل شود. شرکت واله یک قرارداد تامین نیکل برای ساخت باتری‌های شرکت تسلا امضا کرد و شرکت «Ford Motor» را به عنوان شریک تجاری خود در توسعه نیکل در اندونزی انتخاب کرد.

روی خط خبر

افزایش ۱۱ درصدی تولید زغال‌سنگ هند

تولید زغال‌سنگ هند در دسامبر سال ۲۰۲۲ میلادی شاهد رشد ۱۰.۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل بود. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، میزان تولید زغال سنگ هند در دسامبر سال ۲۰۲۲ میلادی با رشد ۱۰.۸ درصدی نسبت به دسامبر سال گذشته میلادی به ۸۲ میلیون و ۸۷۰ هزار تن افزایش یافت. همچنین میزان تولید زغال‌سنگ این کشور در مدت یادشده، شاهد رشد ۹.۲ درصدی نسبت به نوامبر سال ۲۰۲۲ میلادی بود. این در حالی است که میزان ارسال زغال‌سنگ این کشور از ۷۴ میلیون و ۹۵۰ هزار تن در دسامبر ۲۰۲۱ میلادی به ۷۸ میلیون و ۹۱۰ هزار تن در دسامبر سال ۲۰۲۲ میلادی افزایش یافت که حاکی از رشد ۵.۲ درصدی است. هند یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان زغال‌سنگ جهان است و صنعت زغال‌سنگ از منابع اصلی درآمد ایالات مختلف و همچنین دولت مرکزی این کشور به شمار می‌رود. همچنین حدود ۷۰ درصد از برق تولیدی این کشور از طریق زغال‌سنگ صورت می‌گیرد.

بازار قراضه ترکیه در ثبات

آخرین متوسط نرخ قراضه در بازار واردات ترکیه برای قراضه سنگین کلاس ۱ و ۲ (۲۰-۸۰) حدود ۴۲۰ دلار هر تن سی‌اف‌آر و در ثبات بوده است. به گزارش فولاد ایران، فعالیت خریداران در ترکیه نسبت به هفته نخست ژانویه کمتر شده است. ظاهرا بازار به میزان کافی گرم شده و متوسط نرخ بازار بین ۴۱۵ تا ۴۲۰ دلار است. برخی دیگر معتقدند بازار تا چند روز دیگر فعال‌تر می‌شود و نرخ به ۴۲۰ تا ۴۲۵ دلار خواهد رسید. در هر صورت فولادسازان ترکیه کمی عقب‌نشینی کردند تا جلوی رشد نرخ بیشتر را بگیرند.

▣ چشم امید بازار سنگ‌آهن به بهبود تقاضا

تحلیلگران بر این باورند که شاید فولادسازان که حداقل ۸ ماهی است با حاشیه سود ضعیف روبه‌رو هستند در ۳ ماه نخست سال نشانه‌هایی از بهبود تقاضای مصرف‌کننده‌ها مشاهده کنند. به عنوان پشتوانه این امیدواری می‌توان به حذف تعرفه صادراتی گندله هند از اواسط نوامبر، کاهش سختگیری‌های چین در مورد سیاست کووید صفر و تلاش آن برای بهبود بازار مسکن اشاره کرد. به گزارش فولاد ایران، متوسط شاخص نرخ سنگ‌آهن خلوص ۶۲ درصد در ۳ ماه پایانی ۲۰۲۲ تا ۲۲.۳ درصد بهبود داشته به ۱۱۷.۳۵ دلار هر تن سی‌اف‌آر در روز پایانی سال رسید در حالی که آخرین‌بار که بالای ۱۰۰ دلار مشاهده شد ۱۵ سپتامبر سال ۲۰۲۲ بود. در ادامه با امید به بهبود تقاضای فولاد می‌توان به افزایش تقاضای کارخانه‌ها برای خرید سنگ‌آهن نیز امیدوار بود.

امروزه فولادسازان دنیا به دنبال حرکت در راستای نیازهای آینده صنعت، رشد و یا حفظ سهم بازار، افزایش بهره‌وری و... الزاما بایستی طرح‌های توسعه را دنبال کنند تا بتوانند در این کسب‌وکار باقی بمانند. بدیهی است اجرای طرح‌های توسعه‌ای با رعایت همه جوانب فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی و حتی‌الامکان در راستای تکمیل زنجیره ارزش باشد تا ضمن خلق ارزش‌افزوده بیشتر، پایداری داشته باشد. به مناسبت فرارسیدن سالروز افتتاحیه شرکت فولاد هرمزگان، خبرنگار روابط‌عمومی با علیرضا کاظمی، معاون تکنولوژی و توسعه شرکت به گپ‌وگفت نشسته است که حاصل آن را در ادامه خواهید خواند.

معاون تکنولوژی و توسعه شرکت فولاد هرمزگان مطرح کرد:

توسعه متوازن همراه با ارزش‌آفرینی

◉ اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شرکت‌های حاضر در زنجیره صنعت فولاد به دلیل تغییرات گسترده در نیازهای آینده صنعت فولاد و محصولات فولادی، رقابت‌پذیری و سایر الزامات حال و آینده توسعه کمی و کیفی را در اولویت‌های خود قراردهند. در غیر این صورت در بازارهای حال و آینده به‌تدریج جایگاه خود را از دست خواهند داد و در بدترین حالت از صحنه حذف خواهند شد.

موضوعاتی مانند ایجاد اشتغال و سایر مسئولیت‌های اجتماعی، همچنین ارزش‌افزوده بیشتر در زنجیره تولید نیز مطرح است که این مسائل نیز انگیزه دیگری برای توسعه می‌شود. از طرفی سند چشم‌انداز فولاد کشور در راستای دستیابی به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد را دوچندان می‌کند.

◉ به‌طور خلاصه بفرمایید در معاونت تکنولوژی و توسعه چه اقداماتی را انجام می‌دهید و چه موفقیت‌هایی را کسب کرده‌اید.

در فولاد هرمزگان معاونت تکنولوژی و توسعه دامنه گسترده‌ای از موضوعات را تحت پوشش دارد، از تدوین استراتژی‌ها و مدیریت فرآیندها، استانداردهای مدیریتی تا مهندسی و اجرای طرح‌های توسعه، موضوعات مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات، امنیت اطلاعات، هوشمندسازی و سایر موضوعات تحول دیجیتال، پشتیبانی فنی مشتریان، طراحی و توسعه محصولات، مدیریت تکنولوژی و نوآوری و تحقیق و توسعه و همچنین کنترل کیفیت مواد اولیه و محصولات و آزمایشگاه‌های مواد اولیه و فولادسازی در این معاونت قرار دارند. برای هر یک از این حوزه‌های مدیریتی برنامه‌های گسترده‌ای تدوین شده و در مراحل مختلف اجرایی قراردارند. تعریف و اجرای طرح‌های توسعه‌ای متعدد از موارد بسیار بااهمیت در این معاونت است. به‌طوری‌که در فولاد هرمزگان طی چند سال اخیر بیش از صدها پروژه در مقیاس مگا پروژه تا پروژه‌های کوچک تعریف‌شده است که تعداد زیادی از آن‌ها اجرا و برخی دیگر وارد فرایند اجرایی شده‌اند.

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که در فولاد هرمزگان در پیش گرفته‌ایم، ارتباط با شرکت‌های دانش‌بنیان و رفع نیازهای شرکت به پروژه‌های تحقیقاتی است. به‌طوری‌که در سه سال گذشته بیش از ۱۰۰ پروژه در فولاد هرمزگان تعریف‌شده‌اند و توانستیم با اجرای برخی از آن‌ها، بهره‌وری تولید را افزایش دهیم. توسعه محصولات از یک‌سو و افزایش کیفیت محصولات از طریق تست‌های دقیق عملکردی و بازرسی‌های فنی از سوی دیگر باعث شده است ضمن افزایش میزان تولید، عیوب تختال‌های شرکت نیز کاهش یابد و محصول بهتری را متناسب با نیاز مشتری روانه بازار کنیم. ایجاد هاب نوآوری در فولاد هرمزگان از دیگر برنامه‌هاست که به‌تدریج تکمیل خواهد شد. عضویت در کمیته TC۱۰۲ از موارد بسیار بااهمیت در شرکت است.

فولاد هرمزگان در حوزه فناوری اطلاعات یکی از شرکت‌های پیشرو در گروه فولاد مبارکه است و توانسته بسیاری از فرایندهای کسب‌وکار خود را سیستمی کند. همچنین به دنبال اجرای مصادیق تحول دیجیتال (مانند هوشمندسازی، واقعیت افزوده و...) در شرکت فولاد هرمزگان هستیم که بتوانیم با به ثمر رسیدن این امر، ضمن بهره‌مندی از مزایای فناوری‌های روز دنیا افزایش بهره‌وری به همراه داشته باشیم.

از دیگر از دستاوردهای فولاد هرمزگان تندیس بلورین تعالی سازمانی، کسب و یا تمدید ۸ استاندارد مدیریتی و انتخاب پنج نفر از کارکنان فولاد هرمزگان به‌عنوان ارزیاب جایزه تعالی است و این موضوع می‌تواند به بهبود عملکرد شرکت و کسب مدارج بالاتر منجر شود.

◉ در ابتدای صحبت‌های خود در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد توضیحاتی دادید. فولاد هرمزگان به دنبال چه طرح‌های توسعه‌ای است و اجرای این طرح‌ها چه نتایجی را برای شرکت دربر خواهد داشت؟

در شرکت فولاد هرمزگان توسعه متوازن را دنبال می‌کنیم و ازاین‌رو بیش از ۱۰۰ پروژه برای حوزه‌های مختلف شرکت تعریف‌شده است که برخی از آن‌ها پیشرفت قابل‌ملاحظه‌ای دارند و به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسند. به‌طور مثال پروژه نصب Sidewall Lance کوره‌های قوس الکتریکی ۹۸ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسد. همچنین پروژه‌های متعدد و بزرگ دیگری در شرکت به فاز اجرا وارد شده‌اند که ازجمله آن‌ها می‌توان به پروژه احداث واحد تولید گازهای صنعتی، احداث مخازن آهن اسفنجی و احداث مدول ۹۰۰ هزار تنی آهن اسفنجی اشاره کرد.

علاوه بر موارد یادشده، پروژه‌های متعدد دیگری نیز در فولاد هرمزگان در دست بررسی و مطالعات اولیه قرار دارند. پروژه افزایش ظرفیت فولادسازی از یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تن کنونی به سه میلیون و ۲۰۰ هزار تن، پروژه احداث واحد نورد گرم، پروژه احداث مگامدول شماره ۴ با قابلیت شارژ آهن اسفنجی داغ، واحد گازهای صنعتی شماره ۳، احداث نیروگاه، محوطه انباشت و برداشت در مرحله مطالعه قرار دارند که به‌زودی این مرحله نیز در طرح‌های یادشده به اتمام می‌رسد و این پروژه‌ها نیز وارد فرایند انتخاب پیمانکار خواهند شد. ضمن اینکه پروژه احداث واحد مگامدول احیا مستقیم ستاره سیمین هرمز به ظرفیت ۱,۷۲ میلیون تن به‌صورت مشارکتی با سهامداران که فولاد هرمزگان بیش از ۵۰ درصد در این شرکت سهم دارد، در منطقه ویژه خلیج‌فارس در حال اجرا است. همان‌طور که گفته شد، حیات و دوام شرکت‌های فولادی توسعه متوازن بوده و در گرو تکمیل زنجیره ارزش است. همچنین هر یک از حلقه‌های موجود در زنجیره صنعت فولاد نیز دارای سود و ارزش‌افزوده متفاوتی هستند و به‌نوبه خود می‌توانند سودآوری لازم را برای صنعت فولاد داشته باشند. این مسئله هم می‌تواند به‌عنوان یک مشوق برای فولاد هرمزگان باشد که به این سمت حرکت کنند و در راستای سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه و طرح‌های توسعه‌ای جدید گام بردارد. بدین منظور طرح جامع فولاد هرمزگان از معادن تا محصول نهایی و با در نظرگرفتن اصول اقتصاد چرخشی در مرحله تدوین است که انشاالله پس از تصویب رونمایی خواهد شد.

◉ سخن پایانی؟

این‌جانب به‌نوبه خود فرارسیدن سالروز افتتاح شرکت فولاد هرمزگان را به مدیرعامل محترم و یکایک همکاران محترم و سخت‌کوش شرکت و سهامداران گرامی تبریک عرض می‌کنم.

امیدوارم با همراهی، همدلی و همکاری مجموعه عوامل فولاد هرمزگان و با اجرای طرح‌های توسعه‌ای، هوشمندسازی و نوآوری سهم قابل‌توجه و اثرگذاری در توسعه اقتصادی استان هرمزگان و کشور داشته باشیم.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ چهارشنبه
۲۱ دی ۱۴۰۱
۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۱۱ ژانویه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۰۰

خبر

ظرفیت معادن کرمانشاه می‌تواند زمینه‌ساز اشتغال شود

استاندار کرمانشاه گفت: ظرفیت معادن کرمانشاه می‌تواند زمینه ساز اشتغال در کرمانشاه شود.

به گزارش مهر، محمد طیب صحرایی در در نشست کاری با مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و معاونان این مجموعه اظهار کرد: خوشبختانه در سفر پر خیر و برکت رئیس‌جمهوری به استان کرمانشاه اعتبارات مناسبی برای حوزه‌های مختلف از جمله حوزه صنعت و معدن اختصاص یافت.

وی افزود: در گام دوم برای جذب سریع این اعتبارات و تحقق اهداف و اولویت‌های سفر رئیس‌جمهوری به کرمانشاه نیازمند یک پیگیری همه جانبه از سوی مدیریت ارشد استان، دستگاه مربوطه و نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی هستیم.

صحرایی تاکید کرد: در این میان دستگاهی مانند سازمان صمت علاوه بر این راه‌های متداول باید از طریق وزارتخانه، بانک‌ها را مجاب به پرداخت سریع این تسهیلات کند تا بسترهای لازم برای تکمیل سریع پروژه‌ها و ایجاد ظرفیت‌های جدید اشتغال فراهم شود.

استاندار کرمانشاه صمت ادامه داد: سازمان صمت استان گزارش دقیقی پیرامون آخرین وضعیت مصوبات سفر، تسهیلات مصوب شده، تخصیص‌های تحقق یافته در حوزه کاری این سازمان و همچنین موانع اصلی عدم تحقق پرداخت این تسهیلات و نحوه تعامل بانک‌های عامل را به مدیریت ارشد استان ارائه دهد.

وی به اهمیت فعال کردن واحدهای راکد و نیمه فعال پرداخت و گفت: کسانی که در بخش تولید سرمایه‌گذاری می‌کنند در واقع متحمل یک هزینه مالی سنگین می‌شوند و همه مدیران موظف به همراهی و همکاری با این کارآفرینان برای تسهیل در روند تولید و کارآفرینی بیشتر هستند.

صحرایی تاکید کرد: برای مدیریت ارشد استان بسیار مهم است که دستگاه‌های مرتبط با تولید همانند سازمان صمت تمام توان خود را برای افزایش توانمندی‌های واحدهای پویا و همچنین فعال کردن واحدهای راکد و نیمه فعال به کار گیرند. استاندار کرمانشاه خواهان ارائه یک گزارش تحلیلی از روند پیگیری‌های صورت گرفته پیرامون مشکلات و موانع واحدهای فعال، نیمه فعال و راکد در استان و همچنین واحدهای لغو پروانه شده، توسط سازمان صمت شد و در ادامه عنوان کرد: تحلیل علمی این گزارش می‌تواند در زمینه دست‌یابی به یک برآیند کلان در مورد مزیت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین مشکلات و موانع پیش روی بخش‌های مختلف صنعتی استان، بسیار راهگشا باشد. وی تاکید کرد: فهم این موضوع که چه صنایعی در کرمانشاه موفق بوده‌اند و کدام پروژه‌ها در کدام حوزه‌ها به شکست انجامیده و یا کدام واحدها در رکود و انفعال به سر می‌برند برای شتاب بخشیدن به روند پیشرفت استان بسیار مهم است.

استاندار کرمانشاه افزود: همچنین در حوزه اصناف نیز باید یک گزارش تجمیعی و تحلیلی به صورت ماهانه از حوزه‌های مختلف مرتبط با اصناف مانند تخلفات، گرانفروشی‌ها و شکایات مردمی با برش‌های مختلف صنفی و استانی و شهرستانی ارائه شود تا بر مبنای آن به پویایی و توازن بیشتر اصناف و بازار و همچنین به بهره‌مندی مردم استان کرمانشاه از خدمات ارزان‌تر، در دسترس‌تر و باکیفیت بهتر، کمک کنیم.

وی به حوزه معدن استان پرداخت و گفت: بخشی از ظرفیت‌های تولیدی و اشتغال استان به حوزه معدن اختصاص دارد ولی متأسفانه مردم و به ویژه روستاییان تصور مثبتی از فعالیت‌های این حوزه ندارند و بیشتر از منظر تخریب طبیعت و مراتع و ایجاد رانت برای عده‌ای خاص به این حوزه نگاه می‌کنند.

صحرایی عنوان کرد: سازمان صمت علاوه نظارت بر رعایت ضوابط قانونی و رعایت عدالت در حوزه معدن و تشریح مسئولیت‌های اجتماعی این حوزه باید به تشریح و تبیین آثار مثبت این حوزه در ثروت آفرینی، بهبود معیشت و ایجاد اشتغال برای جوانان شهر و روستا بپردازند. وی تاکید کرد: باید فضای تعامل و همدلی میان حوزه‌های مختلف مدیریتی، تولیدی و خدماتی با مردم تقویت شود و خدمات ارائه شده با یک جلوه مناسب و در یک بستر همراه با احترام به شهروندان عزیز ارائه شود.

استاندار کرمانشاه خاطرنشان کرد: حکومت اسلامی با مردم و برای مردم است و فرآیند مردمی‌سازی در حوزه‌های مختلف باید اتفاق بیفتد. وی همچنین خواهان تشریح فرصت‌ها و مزیت‌های حوزه‌های مختلف برای عموم مردم شد و گفت: مردم از بسیاری از فرصت‌های سرمایه‌گذاری بی‌خبرند و در بخش‌هایی نصیب دلال‌ها می‌شوند در حالی که باید این فرصت‌ها نصیب همه شود نه برای عده‌ای خاص باشد.

سهم ناچیز معادن آذربایجان غربی در اشتغالزایی

گروه معدن

آذربایجان غربی با ۵۳۳معدن و ۳ معدن طلا، قطب معادن کشور به شمار می‌رود اما سهم یک درصدی این حوزه در اشتغال، خام‌فروشی و نبود زیرساخت‌های لازم بیانگر غفلت تاریخی مسئولان از این بخش است.

آذربایجان غربی جزو مناطق نادر شناسایی شده است که تمام اتفاقات زمین‌شناسی و تشکیل پوسته‌های معدنی در آن اتفاق افتاده و نیم درصد از طلای جهان در این استان تشکیل شده و این منطقه را به عنوان استان طلایی کشور نام‌گذاری کرده است.

آذربایجان غربی همچنین دارای ۳ معدن طلا با ذخیره قطعی بیش از ۳۳ میلیون تن کانسنگ طلا، ۲۶ معدن آهن با ذخیره ۸ هزار و ۸۵۱ میلیون تن و ۳ معدن کرومیت با ذخیره ۲۲۴ هزار تن است که از مهم‌ترین معادن استان نیز به شمار می‌روند.

سال‌هاست این ثروت عظیم خدادادی قربانی غفلت و کم‌توجهی و نیز عدم همکاری برخی دستگاه‌های اجرایی در ایجاد زیرساخت‌های توسعه معادن استان شده و هم‌اکنون محرومیت و تاراج این گنج عظیم سهم این منطقه شده است.

ویژگی‌های زمین‌شناسی به ویژه در برداشتن ۲پهنه ساختاری رسوبی آذربایجان زاگرس سبب شده کانی‌سازی متنوعی از مواد معدنی از جمله میکا، طلا، نقره، جیوه، کرومیت، مس، انواع سنگ‌های ساختمانی و پوکه معدنی سیلیس، دولومیت، تیتان و انواع متنوعی از سنگ‌های تزئینی مرمر، تراورتن، مرمریت، چینی و گرانیت و فلدسپات، زغال‌سنگ خاک‌نسوز... به عنوان ذخایر و ثروتی کم‌نظیر در استان به وجود آید.

این استان از لحاظ تنوع و غنای مواد معدنی، رتبه سوم کشوری را به خود اختصاص داده و ۵۲نوع از ۶۸ ماده معدنی شناسایی شده در کشور در این استان شناسایی شده که ۲۰ نوع آن در مرحله اکتشاف و ۳۱نوع در مرحله بهره‌برداری است.

درحال‌حاضر خام‌فروشی، سهم ناچیز در ایجاد اشتغال، عدم استقبال سرمایه‌گذاران بزرگ، فرسوده بودن ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی در حالی به عنوان مهم‌ترین موانع توسعه معادن استان به شمار می‌رود که اقدامات قابل توجهی برای رفع این مشکلات در استان از سوی مسئولان اندیشیده نشده است.

معادن راکد آذربایجان غربی احیا می‌شود

عبدالحمید سرتیپی، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خصوص دلایل عقب ماندگی معادن استان در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: با توجه به پروانه‌های صادره در استان ۵۳۳ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ظرفیت استخراج سالانه بیش از ۱۸ میلیون تن انواع مواد معدنی از معادن استان استخراج می‌شود همچنین ذخیره قطعی مواد معدنی معادن دارای پروانه در استان بیش از یک میلیارد و ۱۷۶ میلیون تن است که برای بهره‌برداری از این معادن بیش از ۶ هزار و ۲۲۲ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است.

وی افزود: هم‌اکنون در استان آذربایجان غربی ۳۱ معدن دارای گواهی کشف با ذخیره قطعی بیش از ۹۶ میلیون تن انواع مواد معدنی وجود دارد که تعدادی از این معادن درحال تجهیز و آماده‌سازی برای بهره‌برداری هستند.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی اضافه کرد: از ابتدای امسال تا پایان مهر ماه ۲۷ فقره پروانه بهره‌برداری با ظرفیت استخراج سالانه بیش از یک میلیون و ۳۹۴ هزار تن و ذخیره قطعی ۴۶ میلیون و ۹۷۵ هزار تن انواع مواد معدنی و ایجاد اشتغال مستقیم برای ۱۷۴ نفر در استان صادر شده است که برای بهره‌برداری از این معادن بیش از ۸۴۶ میلیارد و ۳۰۳ میلیون ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است.

سرتیپی با اشاره به اینکه فعال‌سازی معادن راکد استان در اولویت برنامه‌های کاری صمت آذربایجان غربی است، گفت: در راستای فعال‌سازی معادن راکد استان و همچنین استفاده حداکثری از ظرفیت آنها در توسعه اقتصادی استان، معادن راکد و غیرفعال از طریق مزایده عمومی که درحال برگزاری و سپری کردن روند قانونی خود است به واجدین شرایط واگذار خواهند شد.

جلوگیری از خام‌فروشی در دستور کار

سرتیپی یادآور شد: درحال‌حاضر ۲۵۴ محدوده معدنی دارای پروانه اکتشافی معتبر و ۳۲ محدوده معدنی دارای گواهی کشف معتبر در این استان داریم که محدوده‌های دارای گواهی کشف در شرف بهره‌برداری و تولید هستند.

وی گفت: در راستای شناسایی ذخایر معدنی بیشتر و جدید در استان عملیات ژئوفیزیک هوایی توسط سازمان زمین‌شناسی صورت می‌گیرد که با انجام این طرح مطالعاتی، حدود ۴۵ ورقه نقشه زمین‌شناسی در استان در مساحتی به میزان ۳۰هزار کیلومترمربع تهیه می‌شود.

سرتیپی تاکید کرد: برنامه پروازها و تهیه نقشه‌ها برای این منظور مشخص شده و مطالعات زمین شناسی در مناطق تکاب، بوکان، شاهین دژ، میاندوآب و مهاباد در جنوب استان آذربایجان غربی با همکاری سازمان زمین شناسایی انجام خواهد شد.

مدیرکل صمت آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی استخراج شده از معادن استان در اولویت کاری اداره‌کل صمت آذربایجان غربی قرار دارد و برای اجرایی شدن این برنامه اقدامات خوبی در خصوص جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای ایجاد واحدهای فرآوری مواد معدنی در استان صورت گرفته است. وی اضافه کرد: با اجرایی شدن طرح‌های زیرساختی و راه‌اندازی واحدهای صنایع معدنی در استان تأثیرگذاری معادن استان در توسعه اقتصادی و اشتغالزایی استان برای مردم ملموس‌تر خواهد شد. مدیر کل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی افزود: با وجود اینکه معادن طلای زرشوران تکاب بزرگ‌ترین معادن کلاسیک جهان هستند اما تاکنون سرمایه‌گذاری به مفهوم واقعی در معادن طلای تکاب انجام نشده است که نیاز است در این معادن سرمایه‌گذاری به معنی واقعی صورت گیرد.

وی با بیان اینکه معادن طلای تکاب بزرگترین ذخایر طلای خاورمیانه را دارند و ظرفیت آن را دارد که سالانه تا ۱۰ تن طلا تولید کنند و پایه توسعه استان و کشور باشد، خاطرنشان کرد: در منطقه چالدران محدوده‌ای شناسایی شده که جزو ۱۰ منطقه دارای معادن مغفول مانده کشور است که بزودی شرکتی جهت بهره‌برداری از معادن آن منطقه حضور خواهند یافت. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی اظهار کرد: استان دارای ذخایر منیزیم مورد استفاده در صنایع خودروسازی است که اگر سرمایه‌گذاری در آنها انجام شود ضمن برگشت ۲ ساله سرمایه موجب تحول در منطقه خواهد شد.

سرتیپی ادامه داد: در شمال استان معادن بکر داریم که نیازمند جذب سرمایه‌گذار برای بهره‌برداری هستند که اگر مورد بهره‌برداری قرار گیرند به پروژه‌های بزرگ ملی تبدیل می‌شوند.

سرتیپی گفت: در ۸ ماهه گذشته جاری بیش از ۱۷۰ میلیارد تومان حقوق دولتی از معادن استان اخذ و به خزانه دولت واریز شده است که نسبت به سال گذشته ۱۷ درصد رشد داشته است.

بهره‌برداری از ۲۹ معدن از ابتدای سال

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: از ابتدای امسال تا پایان آبان ۲۹معدن با ذخیره قطعی ۴۷ میلیون و ۲۷۵ هزار تن انواع مواد معدنی و ظرفیت استخراج سالانه بیش از یک میلیون و ۴۱۴ هزار تن مواد معدنی به بهره‌برداری رسیده است که برای بهره‌برداری از این معادن بالغ بر یک هزار و ۲۱۲ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده و برای ۱۸۹ نفر در این معادن اشتغال مستقیم ایجاد شده است.

وی با اشاره به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در حوزه معادن و صنایع معدنی استان افزود: طبق تحلیل‌های اقتصادی حدود ۶ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری باعث یک درصد رشد اقتصادی می‌شود که با توجه به سرمایه‌های جذب شده و در آستانه جذب، امسال می‌توان بخش معدن استان را یکی از بخش‌های موفق در حوزه رشد اقتصادی و جذب سرمایه دانست.

سرتیپی با اشاره به افق روشن پیش روی آذربایجان غربی در بخش معدن با توجه به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و مقدمات توسعه این بخش اظهار کرد: می‌توان گفت که ما جزو ۵ استان برتر در بین استان‌های هم‌تراز خودمان در حوزه توسعه معدنی هستیم.

معادن فقط یک درصد در اشتغالزایی سهم دارند

محمدصادق معتمدیان، استاندار آذربایجان‌غربی نیز اواخر هفته گذشته در سفر به پیرانشهر در جمع فعالان اقتصادی این شهرستان بیان اینکه بخش معدن یکی از پیشران‌های توسعه در آذربایجان غربی است، گفت: اما تاکنون فقط یک درصد از اشتغال استان را به خود اختصاص داده و مواد معدنی پس از استخراج برای فرآوری به استان‌های عمقی کشور فرستاده می‌شوند.

وی یادآور شد: هم اکنون مطالعات ژئوفیزیک و اسکن هوایی در ۷ شهرستان در جنوب آذربایجان غربی در حال انجام است و در قالب این طرح تمام داده‌های زمین‌شناسی تا عمق ۷۲۰ متری زمین اسکن می‌شود.معتمدیان اظهار کرد: با اتمام این مطالعات برای سرمایه‌گذارانی که بخواهند در قالب بخش خصوصی و تعاونی در زمینه استخراج و فرآوری معادن استان فعالیت کنند، زمینه فعالیت آنان فراهم می‌شود و دولت نیز علاوه‌بر حمایت‌های لازم، نتیجه این مطالعات را در اختیار آنان قرار می‌دهد. وی با ابراز نارضایتی از عدم معرفی ظرفیت‌های آذربایجان غربی در سطح کشور، افزود: متأسفانه به جای معرفی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بخش‌های مختلف استان در سطح کشور و منطقه، فقط ضعف‌ها و کاستی‌ها بزرگ‌نمایی شده است.

استاندار آذربایجان غربی با تاکید بر مطالعه و برنامه‌ریزی ویژه و ملی جهت استفاده از ظرفیت معادن و مرزها برای توسعه استان، خاطرنشان کرد: آذربایجان غربی با این ظرفیت بالای مواهب‌الهی، معادن، کشاورزی، مرزها، نیروی کار متخصص و... نباید وضعیت نامناسب کنونی را در شاخص‌های توسعه و نرخ بیکاری و تورم داشته باشد.

معتمدیان با اشاره به ذخایر فراوان معدنی طلا، نمک، سیلیس، پتاسیم، فسفات و... در سطح استان، افزود: با سرمایه‌گذاری و بسترسازی در حوزه معادن آذربایجان غربی، می‌توان استان را به قطب تولید صنایع شیشه و... تبدیل کرد.

سخن پایانی

آذربایجان غربی دارای ۵۳۳ معدن با پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی بیش از یک میلیارد و ۱۴۴ میلیون تن مواد معدنی است که سالانه بیش از ۱۷ میلیون و ۸۲۸ هزار تن انواع مواد معدنی از این معادن استخراج می‌شود همان ثروتی عظیم که نتوانسته به سبب مشکلات موجود در این حوزه در رشد استان اثرگذاری واقعی داشته باشد.

با توجه به سهم بالای استان در بخش معادن کشور و نقش انکارناپذیر این ظرفیت در اشتغال آفرینی و رونق اقتصادی امید می‌رود امسال از حجم جلسات مکرر و شعاری کاسته و اقدامات عملی خوبی برای توسعه معادن استان در امسال را شاهد باشیم.

عکس: روزگار معدن

واگذاری مدیریت فروش پسماند روی زنجان به شورای معادن

مدیریت فرآیند مزایده و واگذاری پسماند شهرک صنعتی روی زنجان در جلسه بررسی نحوه مدیریت پسماند این شهرک با حضور معاون امور معادن وزیر صنعت، معدن و تجارت، به شورای معادن استان واگذار شد.

به گزارش ایرنا، انبار شدن پسماند روی واحدهای تولیدی و صنعتی مستقر در شهرک صنعتی تخصصی روی زنجان در ۵کیلومتری جنوب غربی شهر زنجان، حاصل انباشت پسماند واحدهای تولیدی طی سال‌های گذشته است که محدوده‌ای به وسعت ۳۲ هکتار را اشغال کرده است.

انبار این پسماندها به یکی از نگرانی‌ها و دغدغه‌های زیست محیطی مردم زنجان تبدیل شده بود تا اینکه از حدود سه سال پیش محل فعلی دفع پسماند که در محوطه شهرک صنعتی روی قرار داشت پلمب شد و واحدهای تولیدی موظف شدند پسماندها را به محل جدید در منطقه «سردهات» در ۵۰ کیلومتری شهر زنجان منتقل کنند.

از طرفی تعیین تکلیف نحوه و محل انبار پسماند روی شهرک صنعتی روی زنجان که میزان آن به حدود ۱۰میلیون تن می‌رسد به واسطه ارزش اقتصادی آن نیز مورد توجه قرار گرفت. پس از کشمکش و جدال دولت و بخش خصوصی بر سر مالکیت پسماند روی انبار شده، بالاخره ۳ سال پیش با رای دستگاه قضا مالکیت آن به دولت واگذار شد تا مردم استان زنجان از عواید آن بهره‌مند شوند. اکنون ماجرای پسماند روی، به نحوه مدیریت آن جهت مزایده، فروش و وصول پول آن برای استان زنجان رسیده که سناریوهای مختلفی در این خصوص از سوی مراجع و منابع مختلف ارائه شده است.

مجید گلشنی، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان در این جلسه به عملیات نمونه‌گیری سطحی از انبار پسماند روی اشاره و اظهار کرد: این نمونه‌گیری‌ها در زمستان ۱۳۹۹ و بهار ۱۴۰۰ با حفر تراشه با عمق تقریبی ۳ متر و به صورت تهیه نمونه‌های کلوخه‌ای از روی انبار شده، انجام و در مجموع ۳۱۲ نمونه تهیه و به آزمایشگاه ارسال شد.

وی، میزان ظرفیت انبار پسماند روی را ۹ میلیون و ۹۸۵هزار و ۵۷۷ تن اعلام کرد و گفت: براساس نمونه گیری‌های انجام شده عیار روی این پسماند ۱.۵۲ درصد و عیار سرب آن ۱.۸ درصد است.

وی در ادامه به تشریح طرحی پیرامون نحوه واگذاری و فروش این پسماند پرداخت و افزود: براساس برآوردها، سالانه حدود ۶۰۰ هزار تن از موجودی پسماند روی قابل عرضه است در حالی که پیش از این، میزان عرضه را ۲ میلیون تن در سال پیش‌بینی کرده بود که با واقعیت‌های میدانی همخوانی ندارد.

رضا محتشمی پور، معاون امور معادن وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این جلسه با بیان اینکه پسماند روی به مثابه یک معدن است و به عنوان معدن تعریف می‌شود، گفت: از این رو اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت پیرامون آن، در قالب قانون معادن است.

وی افزود: به لحاظ حقوقی و قانونی، انبار پسماند روی زنجان نیز مثل هر معدن دیگری توسط یک کارگزار قابلیت برداشت پیدا می‌کند و این کارگزار هم تعهداتی خواهد داشت.

وی ادامه داد: با جمع بندی‌های که انجام شده شورای معادن استان می‌تواند با رعایت قانون برای نحوه مزایده و واگذاری آن تصمیم گیری کند.

محتشمی پور بر لزوم توجه به ارائه طرح‌ها و برنامه‌های قابل اجرا در خصوص مدیریت پسماند روی اشاره و اظهار کرد: مسئله واریز ارزش اقتصادی و ماحصل فروش پسماند روی نیز یک موضوع بودجه‌ای است و وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌تواند به آن ورود کند چارکه اختیار قانونی در این حوزه نداریم، وجوه حاصل از فروش پسماند روی بر اساس توافق استانداری زنجان با خزانه می‌تواند وصول و هزینه شود.

محسن افشارچی، استاندار زنجان نیز در این جلسه به ضرورت بهره‌مندی مردم استان از فروش پسماند روی تاکید کرد و گفت: در قراردادهایی که پیرامون مدیریت این پسماند تنظیم می‌شود باید قید شود که اگر استان نتواند وجوه حاصل از فروش پسماند را وصول کند و پولی از این محل به استان نرسد، قراردادها ملغی می‌شود.

وی ادامه داد: مردم زنجان بیش از ۲۰ سال است که آلودگی‌های پسماند روی را تحمل کرده‌اند و حق آنان است که از عواید فروش آن بهره‌مند شوند.

افشارچی خاطرنشان کرد: اگر عواید فروش پسماند روی در استان وصول نشود ما هیچ علاقه و انگیزه‌ای هم برای فروش آن نداریم، اگر قرار باشد وجوه فروش پسماند به جیب خزانه برود این ارزشی ندارد.

استاندار زنجان با بیان اینکه برای سال آینده ۲۰۰ میلیارد تومان از محل فروش پسماند روی برای اعتبارات استان در نظر گرفته ایم، گفت: اصل قصه در خصوص مدیریت پسماند روی، وصول آن به نفع استان است.

چالش‌های ورود به بخش معدن زیر ذره‌بین «روزگار معدن»

سرمایه‌گذاران کفش آهنین بپوشند

گیتا جاودانی

چالش‌های فعالیت و سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی فقط به دست‌اندازهای اکتشاف، قوانین دست‌وپاگیر و کمبود تجهیزات و...محدود نمی‌شود. به‌باور کارشناسان، چالش‌ها و مشکلات فراوان پیش‌روی سرمایه‌گذاری و فعالان معدنی چنان گسترده شده و ابعاد گوناگون پیدا کرده است که دیگر نمی‌توان سروشکل مشخصی به آن داد. به‌عنوان‌مثال، سال‌ها است که در انتظار آمایش سرزمین هستیم تا اطلاعات دقیقی از کل اقلیم در دست داشته باشیم، اما تا امروز، این مهم هم به‌سرانجامی نرسیده است.

«روزگارمعدن» در گزارش امروز از ۲ تن از کارشناسان و فعالان معدنی پرسید؛ مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی فعالیت‌های معدنی چیست؟

نظرات مسعود کیانی و پیمان افضل را درباره این چالش‌ها در ادامه بخوانید.

عکس: روزگار معدن

در مرز محال

مسعود کیانی ـ کارشناس و فعال معدن: در حوزه کسب‌وکار، قوانین موجود در کشور بسیار ناکارآمد است و این اساسی‌ترین مشکل ما در حوزه کسب‌وکار است. به‌عنوان نمونه، برای گرفتن جواز کسب‌وکار، یک پروژه یا کارگاه باید فرآیندی طولانی و طاقت‌فرسا را از سر بگذراند و کفش آهنی بپوشد تا راه به‌جایی ببرد. علاوه بر آن، قوانینی در کشور وجود دارد که چیزی جز خودتحریمی نیست. این قوانین و مقررات پیچیده و مشکل‌آفرین، فعالیت را به‌ویژه در حوزه طلا و جواهر برای ما غیرممکن کرده است. در کشور تا همین یک ماه گذشته، واردات طلا ممنوع بود و در بخشنامه‌ای که به‌تازگی صادر شد، اجازه واردات پیدا کرد. اما گوهرسنگ باتوجه به اینکه در گروه ۴ یا جزو کالاهای لوکس قرار گرفته، همچنان مشمول ممنوعیت واردات است و ارزی برای واردات این کالا تخصیص داده نمی‌شود. این موضوع باعث می‌شود که جمع کثیری از فعالان این صنف، از جمله گوهرتراش‌ها توان ادامه فعالیت را نداشته باشند.

از نظر مالی، دهه ۹۰، سال‌های بسیار دشواری بود و به‌ویژه کسب‌وکارهایی که در حوزه طلا و جواهر بودند، بسیار آسیب دیدند و مشکلات در دوره کرونا چندبرابر شد. وقتی مشکل پاندمی کرونا پیش آمد، بیش از ۴۰ درصد از ظرفیت این صنف از دست رفت و پس از آن هم، هنوز نفسی تازه نکرده بودیم که با مشکل نوسانات داخلی نرخ ارز و رکود روبه‌رو شدیم و متاسفانه راهی برای گریز از آن نبود. سرانجام این دوره پرافت‌وخیز به‌جایی رسیده است که کسب‌وکار در حوزه گوهرسنگ،کمابیش متوقف شده، زیرا قدرت خرید مردم کاهش چشمگیری پیدا کرده و به‌این‌ترتیب بازار داخلی از دست رفته است. در حوزه تجارت و بازرگانی خارجی هم، مشکلات فوق، دست به‌دست هم داده و فعالیت اقتصادی را به مرز محال نزدیک کرده‌اند.

امروزه امیدواریم تصمیمات اخیر دولت در این زمینه به‌زودی اجرایی شود تا به نتایجی در این زمینه دست پیدا کنیم.

▣ اسباب سردرگمی؛ موجب دلسردی

برای این پرسش که چگونه می‌توان در این شرایط سخت تاب آورد، پاسخ روشنی وجود ندارد و بستگی به صبوری و اراده افراد دارد، البته فعالان این حوزه به‌دنبال آن هستند که همت و تلاش خود را به کار گیرند تا کسب‌وکارها در این حوزه، هم سازماندهی و هم ساماندهی شود.

یکی از عوامل نابسامانی موجود این است که حوزه گوهرسنگ، متولیان متعددی دارد که موجب می‌شود چرخه کسب‌وکار به‌درستی طی نشود و کسی که علاقه‌مند به فعالیت در این عرصه است، نمی‌داند کار خود را چگونه باید آغاز کند و در قدم اول از کجا باید برود. برای مثال نمی‌دانیم وزارت صمت مسئول پیگیری مطالبات ما است یا صنایع‌دستی و دفتر مسئول تحت چه عنوانی فعالیت می‌کند. گاهی می‌گویند واحد بازرگانی است و گاهی به اتاق اصناف حواله می‌دهند. هر کدام از این دفاتر وظیفه‌ای دارند که در این زنجیره نامشخص هستند. برای دریافت مجوز هم، وزارت صمت می‌گوید گردشگری، گردشگری می‌گوید باید مدرک فنی حرفه‌ای داشته باشید و برای گرفتن مدرک فنی و حرفه‌ای هم می‌گویند باید دوره آموزشی بگذرانید. این مسیر طولانی و پیچ در پیچ بروکراسی اداری و دیوانسالاری، اسباب سردرگمی و موجب دلسردی افراد می‌شود.

▣ مرغ همسایه غاز است

به‌عنوان مثال اگر بخواهیم شرایط کسب‌وکار را در حوزه طلا و جواهر و گوهرسنگ با کشور همسایه، ترکیه مقایسه کنیم، به‌خوبی می‌توان تفاوت‌ها را مشاهده کرد. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما در کشور، نبود فضای مناسب برای کسب‌وکار است. برای مثال صادرات برای تولیدکننده ایرانی غیرممکن شده، زیرا در فضای تحریمی موجود، حتی پست هم نمونه را تحویل نمی‌گیرد که تا مقصد حمل کند. خوان بعدی در گمرک است که کارشناس متخصص در زمینه گوهرسنگ ندارد و در نهایت، اگر کسی بتواند این خوان‌ها را به سلامت پشت‌سر بگذارد، در مرحله دریافت پول دچار مشکل خواهد شد. علاوه بر این، قوانین ما با قوانین بین‌المللی هماهنگ نیست، زیرا ایران همچنان عضو سازمان تجارت جهانی نشده است و بر این اساس نمی‌توان قوانین کشور را با آنها هماهنگ کرد. اما در ترکیه فضای مناسب کسب‌وکار برای فعالان این حوزه مهیا شده است و تولیدکننده در این کشور می‌تواند به‌راحتی محصول خود را به تمام دنیا بفروشد. به‌این‌ترتیب، کم‌کم استانبول در حال تبدیل شدن به قطب طلا و جواهر منطقه است و یکی از عواملی که زمینه این رونق را فراهم کرده، تعامل مثبت با دیگر کشورها است

▣ راه‌اندازی لکوموتیو اقتصاد

اگر بخواهیم یک قدم به‌سوی بهبود این شرایط برداریم، نخستین و مهم‌ترین گام این است که بتوانیم بازار کار مناسبی برای فعالان این حوزه فراهم کنیم تا بتوانند کالای خود را چه در داخل و چه در خارج، در معرض فروش قرار دهند. لکوموتیو تجارت می‌تواند همه واگن‌ها را به‌دنبال خود بکشد، به‌این‌ترتیب جریان عرضه و تقاضا را ایجاد کند. برای روشن‌تر شدن موضوع، می‌توان به مثال هندوستان توجه کرد. این کشور برای ایجاد رونق در زمینه تجارت طلا و جواهر، چند اقدام مهم انجام داده است؛ اول اینکه فضای کسب‌وکار را فراهم کرده و حمایت دولتی را افزایش داده است. بعد با کشورهایی مانند امارات و به‌طورمشخص دوبی، تفاهمنامه‌های تجاری آزاد بسته و تعرفه گمرکی وارداتی و صادراتی را کم کرده، علاوه بر این، به ایجاد تنوع کالایی کمک کرده است.

هند که حرکت خود را در این مسیر از سال‌های سال پیش، آغاز کرده، با میدان دادن به فعالیت‌های دانش‌بنیان در حوزه الماس خوش درخشیده و در این زمینه صاحب‌نام شده است. علاوه بر این، مسائل ملی و اعتقادی خود را به این حوزه پیوند داده‌اند و به‌این‌ترتیب، امروزه ۱۴ درصد صادرات و ۷ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را طلا و جواهر تشکیل می‌دهند.

همه این اقدامات در کشور ما هم شدنی است و حتی در فرهنگ و آیین خود، موضوع احجار کریمه را داریم که از قدیم به سنگ‌های قیمتی مانند یاقوت، فیروزه، عقیق، زبرجد، درّ، الماس، لؤلؤ و مرجان گفته می‌شود. ما می‌توانیم این موضوع را پررنگ کنیم و برپایه آن، بازاریابی انجام دهیم، اما قدم اول این است که بروکراسی اداری را از بین ببریم، بعد باید تنوع کالایی را در این زمینه گسترش دهیم.

در حال حاضر تولیدات کشور ما بیشتر محدود به عقیق، فیروزه، الماس و چند نوع سنگ دیگر شده است، در حالی که می‌توانیم ۶۰۰ نوع گوهرسنگ در بازار داشته باشیم.

در کجای کار هستیم؟

پیمان افضل ـ کارشناس و فعال معدن: در پاسخ به اینکه بخش معدن در کشور ما چه جایگاهی در دنیا دارد، لازم است،بگوییم در حال حاضر کشور در زمینه سخت‌افزاری معادن با مشکلات بسیاری روبه‌رو است که از اکتشاف و استخراج تا فرآوری و ترابری را در برمی‌گیرد. ماشین‌آلات موجود در کشور بسیار کهنه و فرسوده و به‌این‌ترتیب، راندمان کار به‌شدت پایین است. به‌طورمشخص، در حال حاضر برای کامیون‌های معدنی و ماشین‌آلات حفاری و تجهیزات سخت‌افزاری، مشکلات بنیادین داریم و به‌شدت به واردات وابسته هستیم، اما دولت به‌جای کمک به رفع کمبودها، واردات را با مشکل و خیلی از معادن را با معضلات اساسی روبه‌رو کرده است. البته در زمینه سخت‌افزاری، دستاوردهای مثبتی هم داشته و در حال حاضر در ساخت کارخانه‌های فرآوری برای فلزات پایه و طلا به توانایی‌هایی خوبی دست یافته‌ایم.

اما توانایی‌های‌مان در حوزه نرم‌افزاری بیشتر است و شرکت‌هایی داریم که سابقه فعالیت‌های موفق بین‌المللی دارند، سازمان زمین‌شناسی و بسیاری از متخصصان ما، به‌ویژه از دوره ریاست‌جمهوری آقای خاتمی به بعد، پروژه‌هایی فراسرزمینی داشته‌اند و نیروهایی زبده و باسابقه هستند.

▣ قصه پرغصه

اما چالش‌های یک تولیدکننده در این عرصه قصه دورودراز و پرغصه‌ای است. امروز وقتی تولیدکننده یا سرمایه‌گذاری تصمیم می‌گیرد، قدم در عرصه معدنی بگذارد و بهره‌برداری یا فرآوری را آغاز کند، با کمبود تجهیزات روبه‌رو خواهد شد. این مشکل، ناچار وی را بر آن می‌دارد که به‌سوی تامین ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز از خارج کشور روی بیاورد که در این مرحله با دومین چالش لاینحل حوزه معدن روبه‌رو می‌شود. قوانین و مقررات دست‌وپاگیر و غیرمنطقی موجود، واردات تجهیزات موردنیاز معدنکار را با موانع و محدودیت‌های متعددی روبه‌رو کرده است.

این معضلی که به نام بومی‌سازی و شعار حمایت از تولید داخلی ایجاد شده، راه دسترسی معدنکار را به ماشین‌آلات و فناوری جدید بسته است.

▣ بازهم ترکیه

در حال حاضر اگر کسی بخواهد یک کارخانه تولید سنگ تزئینی، با استاندارد اروپا در ترکیه راه‌اندازی کند، با هزینه‌ای کمتر از یک‌سوم نرخ در ایران می‌تواند کار خود را به‌سرانجام برساند و در زمانی بسیار کوتاه‌تر، می‌تواند آن را به‌بهره‌برداری برساند، به‌علاوه با قوانین و مقررات صادراتی راحت‌تری می‌تواند محصول تولیدی خود را صادر کند و درآمد فعالیتش بلافاصله در اختیار خودش قرار می‌گیرد.

سخن پایانی

معدن در حوزه‌های متعددی با چالش روبه‌رو است؛ عمده‌ترین چالش‌ها، البته نه همه آنها، عبارتند از: ضعف و ناکارآیی قوانین و مقررات، موازی‌کاری نهادهای دولتی، ابهام در «تولی‌گری» و سیاست‌گذاری، ضعف آموزش، کمبود تجهیزات و...؛ ازاین‌رو است که ریسک فعالیت در این عرصه بالا رفته و موجبات فرار سرمایه و سرمایه‌گذار را پدید آورده است. به‌نظر می‌رسد، مسئولان باید با دقت و توجه بیشتری به مشکلات دست‌اندرکاران توجه کنند تا تصمیمات آنها گرهی بر گره‌های حوزه معدن نیفزاید.

برنامه‌ریزی منظم فولاد هرمزگان برای پشتیبانی از تولید

مدیر خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد هرمزگان گفت: برای تولید پایدار در شرکت، برنامه‌ریزی منظمی صورت دادیم و توانستیم نقشی در افزایش تولید و رکوردشکنی‌ها داشته باشیم.

به گزارش روابط‌عمومی فولاد هرمزگان، مجید ابوعطیوی در خصوص عملکرد واحد خدمات فنی و پشتیبانی بیان کرد: در سال ۱۴۰۱ اقدامات متعددی را صورت دادیم و توانستیم به ثبت رکوردهای ماهانه کمک کنیم. ازجمله این اقدامات می‌توان به پیاده‌سازی سیستم RCM جرثقیل سقفی ۲۴۰ تن واحد فولادسازی، بهینه‌سازی نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه Preventive Maintenance (PMO Optimization) در واحدهای ذوب و ریخته‌گری و جرثقیل‌های سقفی واحد فولادسازی و پیاده‌سازی سیستم کنترل موجودی انبارها با در نظر گرفتن مقدار SAFETY- STOCK اشاره کرد.

وی افزود: از دیگر اقدامات تعریف شده ما در سال ۱۴۰۱ تدوین مدارک فنی مرتبط با مهندسی مجدد و مهندسی معکوس قطعات و تجهیزات به تعداد ۳ هزار مدرک فنی بود که تا پایان آذرماه پیش از دو هزار مدرک محقق

شده است. همچنین برنامه‌ریزی جهت بومی‌سازی تعداد ۸۰قطعه و تجهیز (متریال کد) تا پایان سال ۱۴۰۱ صورت گرفت که تا پایان آذرماه ۷۵ قطعه محقق شده است.

مدیر خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به دیگر اقدامات، خاطرنشان کرد: پیاده‌سازی سیستم سطح دو واحد احیا مستقیم از اقداماتی بود که کمک شایانی به ارتقای سطح کمی و کیفی فرآیند تولید احیا دارد. در همین حال سیستم شارژ فروآلیاژ در LF نیز هوشمند شد. همچنین آماده‌به‌کاری مکانیسم‌های حمل سرباره کوره‌های قوس الکتریکی افزایش یافت که باعث سرعت بخشیدن به جمع‌آوری سرباره و کاهش توقفات کوره‌ها شده است.

ابوعطیوی تصریح کرد: تأمین مکانیسم‌های شاتدان سالانه ۱۴۰۱ با ۳۲ هزار ساعت کارکرد و ۷۹ هزار نفر ساعت و همچنین بارگیری، حمل و دپوسازی و ساماندهی کلیه ضایعات واحدهای تولیدی به میزان ۲۰۰ هزار تن در راستای افزایش کیفی تولید واحدها در امسال انجام شد. در همین حال جهت افزایش آماده‌به‌کاری تجهیزات در نواحی مختلف تولیدی، فعالیت‌های تعمیراتی توسط واحد تعمیرات و تعمیرگاه مرکزی انجام شده است که از آن میان می‌توان به انجام بیش از ۳۳۹ هزار نفر ساعت و انجام ۱۷۶هزار مترمکعب فعالیت داربست‌بندی به‌صورت فعالیت‌های شاتدان سالیانه و شاتدان‌های هفتگی و غیرشاتدانی از خردادماه تا پایان آبان ماه ۱۴۰۱ و افزایش آماده‌به‌کاری و کاهش توقفات اضطراری نوارهای حمل مواد اشاره کرد. وی ادامه داد: انجام بازرسی‌های فنی در شاتدان‌های هفتگی، سالیانه و فعالیت‌های غیرشاتدانی نیز صورت گرفت که نقش بسزایی در کیفیت و افزایش عمر تجهیزات و در نتیجه افزایش آماده‌به‌کاری تجهیزات به عهده داشت. در همین راستا، فقط در شاتدان سالیانه احیا و فولادسازی، فعالیت‌های بازرسی فنی بالغبر ۳۰۰۰نفر ساعت برآورد شد.

مدیر خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد هرمزگان در خصوص اقدامات آتی این واحد عنوان کرد: برای سال ۱۴۰۲ به‌منظور پیاده‌سازی RCM دیگر تجهیزات فولادسازی، جهت بهینه‌سازی نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه Preventive Maintenance (PMO Optimization) در واحدهای احیا و سیالات و برای در نظر گرفتن موجودی مورداطمینان علاوه‌بر موجودی انبار با سیستم کنترل موجودی انبارها با در نظر گرفتن مقدار SAFETY- STOCK برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گرفته است.

ابوعطیوی با اشاره به فرارسیدن سالگرد افتتاحیه شرکت، بیان کرد: این‌جانب فرارسیدن این روز را به همه همکاران تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم بتوانیم با انجام کار تیمی در کنار سایر واحدها همچنان رکوردهای تولید را یکی پس از دیگری جابه‌جا کنیم.

یادداشت

باید با روش های سنتی خداحافظی کرد

شهرام شریعتی
کارشناس و فعال معدن

وقتی درباره هوشمندسازی معادن صحبت می‌کنیم، باید ابتدا این نکته را در نظر داشته باشیم که بخش عظیمی از معادن در تمام کشورهای دنیا با روش‌های قدیمی و سنتی فعالیت می‌کنند و جز شرکت‌های بسیار بزرگ معدنی بقیه از تکنولوژی روز عقب هستند. در حالی که بسیاری از بخش‌های زندگی بشر امروزی هوشمند شده است، بسیاری از صنایع، بیمارستان‌ها، بخش آموزش و حوزه‌های دیگری که زندگی عادی بشر با آن سر و کار دارد، به کاروان هوشمندسازی پیوسته‌اند، به‌عنوان یک مثال توجه کنید که امروزه حتی در دورافتاده‌ترین نقاط کشور هم تلویزیون، موبایل و اینترنت وجود دارد،اما در معادن منطقه هنوز از روش‌های چندین دهه پیش استفاده می‌شود. اما متاسفانه معادن، به‌صورت کلی و معادن کوچک و متوسط به‌طورجزئی، هنوز راه درازی تا هوشمندسازی به‌معنای واقعی پیش‌رو دارند، هرچند این عقب‌ماندگی مختص ایران نیست و در سراسر دنیا به‌چشم می‌خورد، اما راه ما به‌نسبت دیگر کشورهای دنیا دورتر است و پیچ‌وخم‌های بیشتری دارد. در حال حاضر بیش از ۲۰ سال است که معادن بزرگ دنیا به‌ویژه معادن شاخص در کلاس بین‌المللی، در مسیر هوشمندسازی قدم گذاشته‌اند، اما در کشور ما حتی معادن بزرگ هم هوشمندسازی در سطح متوسط را به‌اجرا نگذاشته‌اند. هوشمندسازی در معنای موردنظر این یادداشت، استفاده از هوش مصنوعی و سیستم‌های رایانه‌ای است تا به مدیریت مجموعه برای افزایش راندمان کمک کند.

در بررسی علل این عقب‌ماندگی، باید به ۲مسئله اشاره کرد و اول این است که ما همچنان در گیرودار برداشتن یا برنداشتن نخستین قدم مانده‌ایم که این مرحله جزو سخت‌ترین و پرچالش‌ترین مراحل در ایران است. اما در قدم بعدی، باید فکری برای رابطه‌مان با دیگر نقاط دنیا کنیم و هرچه زودتر به آن سروسامان دهیم تا بتوانیم سرمایه‌گذار خارجی را جذب کنیم و در نهایت بحث هوشمندسازی را پیاده‌سازی کنیم. ما به این ۲ بال نیاز داریم تا به هدف نهایی خود برسیم. البته این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که در حال حاضر معادن کوچک در کشور، آن‌قدر گرفتار مسائل ابتدایی و پیش‌پاافتاده شده‌اند که دغدغه اصلی آنها هوشمندسازی نیست، در صورتی که به‌گمان نگارنده، این اقدام نیاز امروزه هر فعالیت اقتصادی، از جمله معدن و صنایع معدنی است. در شرایط فعلی، بهره‌بردار بخش خصوصی که معدن کوچک یا متوسط‌مقیاسی دارد، باید به فکر تامین حقوق کارگران، تامین سوخت موردنیاز یا تهیه ماشین‌آلات و امثال آن باشد و دیگر مجالی ندارد که به موضوع لوکسی مانند هوشمندسازی توجه کند و واقعیت این است که در این شرایط سخت اقتصادی، نمی‌توان معدنکار را مجبور کرد که قدم در این وادی بگذارد. همان‌طور که باوجود اهمیت غیرقابل‌انکار مسائل محیط‌زیستی، هنوز هم نمی‌توانیم معدنکاران را مجبور به رعایت نکات و الزامات زیست‌محیطی کنیم. پس اهمیت مقوله‌هایی مانند محیط‌زیست یا هوشمندسازی بر کسی پوشیده نیست، اما آن‌قدر عرصه بر تولیدکننده‌ها، چه صنعتی و چه معدنی، تنگ شده است که خواه‌ناخواه آن‌چنان تمایلی برای ورود به این مباحث را ندارند. البته شکی نیست که با بهبود شرایط و تامین زیرساخت‌های لازم معدنکاران، حتی در معادن کوچک و متوسط، به‌سرعت مسیر خود را تغییر می‌دهند. برخی معتقدند با هوشمندسازی معادن، فرصت شغلی بسیاری از دست می‌رود و در پاسخ به این ایراد باید گفت: در حال حاضر ما در زمینه نیروی فنی دچار کمبود هستیم و برای تامین نیروی کار متخصص برای بسیاری از معادن با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو می‌شویم. اگر تعدادی از این نیروها آزاد شوند، می‌توانند در زمینه توسعه معدن، استخراج و به‌ویژه اکتشاف فعالیت کنند.

بنابراین حذف برخی مشاغل نه‌تنها ایرادی در مسیر هوشمندسازی نیست که بالعکس زمینه جذب نیروهای متخصص در بخش توسعه معدن و صنایع معدنی را مهیا می‌کند. در تکمیل این نکته باید گفت هرچند اشتغال، موضوع بسیار مهم و حساسی است، اما در حال حاضر در بخش معدن مشکل اشتغال وجود ندارد. شاید تا ۱۵،۱۰ سال پیش، فارغ‌التحصیلان معدن و زمین‌شناسی یا نیروهای متخصص و کاربلد، دغدغه کاریابی داشتند، اما در حال حاضر خوشبختانه این مشکل به‌ندرت به‌چشم می‌خورد و فرصت‌های شغلی زیادی وجود دارد.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۲۱ دی ۱۴۰۱ ● ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۱۱ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۰

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

تحلیل

دو اردوگاه سرمایه‌گذاران کدامند؟

در بورس برای حقیقی‌ها دو اردوگاه قابل تصور است، شما در کدام اردوگاه قرار دارید و در فضای کنونی بازار سهام باید مراقب چه بود؟

به گزارش تحلیل بازار، این روزها سرمایه‌گذاران به امید رشد سرمایه وارد بازار سهام می‌شوند و برخی نیز با توجه به تورم بالا در امسال به جای تحقق سود، به دنبال کاهش ریسک‌های احتمالی ناشی از زیان می‌روند و حرفه‌ای‌ها و صاحبان سرمایه‌های کلان نیز با وجود ریسک‌های موجود از این بازار انتظار سودهای بزرگ را دارند.

▣ دو اردوگاه سرمایه گذاران

بر این اساس، سرمایه‌گذاران اغلب به دو دسته تقسیم می‌شوند، اولی در باثبات‌ترین شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری می‌کند که دائما سودهای «خوب» توزیع می‌کنند، حتی اگر نرخ سهام آن شرکت‌ها بدون افزایش قابل توجه باقی بماند، و اردوگاه دوم روی «سهام رشد» ریسک می‌کند. این دسته کسانی هستند که بدون توجه به سطح درآمد یا سودآوری شرکت، با روش‌های متفاوتی ازجمله نوسان گیری، داغ کردن سهام و... به دنبال افزایش رشد سهام هستند.

«سهام رشد» را می‌توان به عنوان سهامی تعریف کرد که نرخ آن با نرخی افزایش می‌یابد که به وضوح از افزایش سود آن بیشتر می‌شود و همچنین به گونه‌ای که با افزایش درآمد سالانه شرکت متناسب نیست.

نسبت نرخ به درآمد سهم برای توصیف یک سهم به عنوان سهام در حال رشد حیاتی است، زیرا ارزش شرکت (که با نرخ سهم افزایش می‌یابد) بر رشد گردش مالی آن بیشتر است.

به عنوان مثال، نرخ سهام شرکت «آمازون» بین اول ژانویه ۲۰۱۹ تا اول ژانویه ۲۰۲۲ (یعنی به طور خاص ظرف ۳ سال) بیش از ۱۱۰ درصد افزایش یافته بود، آن هم در شرایطی که درآمد این شرکت بیش از یک سوم این افزایش، رشد نداشته است. به نظر می‌رسد این رشد با اصل متناسب بودن حجم تجارت و ارزش بازار شرکت تناقض دارد!

در بین سهام‌های داخلی نیز بسیاری از شرکت‌ها به ویژه خودرویی‌ها دارای چنین ویژگی‌هایی است. در واقع سهامداران روی این نوع سهم‌ها بیشتر روی رشد حجم تجارت در آینده متمرکز هستند.

در مثال آمازون نرخ رشد ۲۹ درصدی به دلیل افزایش خریدهای آنلاین طی دو سال کرونا ثبت شد. اما بیشترین افزایش در نرخ سهم به عنوان نوعی ریسک یا «قمار» رخ داد.

سهام آمازون سال ۲۰۱۹ را در سطح کمی بیش از ۷۰ دلار به پایان رساند، سپس در اواسط سال ۲۰۲۱ افزایش یافت و به بیش از ۱۶۰ دلار رسید، قبل از اینکه ۳ سال سود خود را تنها در سال ۲۰۲۲ از دست داد، و سهام در ۳۰ دسامبر ۸۴ دلار ثبت کرد که نشان‌دهنده زیان قابل‌توجهی برای هر شرکت و سهامداران ان است. سرمایه‌گذاری که سهام را در بحبوحه رشد و اوج نرخ خرید و تصمیم گرفت تا همچنان آن را حفظ کند.

▣ «تورم» بازارها

تجربه این سهام و سال‌های قبل در بورس داخلی کشور نشان می‌دهد که تمرکز روی رشد سهام بسیار پرریسک‌تر از استراتژی خرید سهام‌هایی با سود بالا و پی برای خوب است. لذا قبل از ورود به این نوع سرمایه‌گذاری باید به دقت محاسبه کرد و ریسک‌ها را پذیرا بود به ویژه آنکه نرخ‌های کاهش ارزش سهام در صورت ریزش، اغلب بسیار سریع و زیاد خواهد بود و بدیهی است که در چنین شرایطی اصلاح نیز به راحتی میسر نخواهد بود.

سرمایه‌گذاری در «سهام رشد» باعث تورم و اغراق دارایی‌ها در بازارها می‌شود، اتفاقی که در بازار امریکا در طول دو سال کرونا رخ داد.

در سال ۲۰۲۰ که ۹۷ درصد سهام امریکا افزایش یافت و تنها ۳ درصد آنها در سال ۲۰۲۱ کاهش یافتند در واقع همان چیزی است که متعاقبا باعث سقوط قیمتی در طول سال گذشته میلادی در بازار ایالات متحده شد.

ورود ناگهانی ده‌ها هزار سرمایه‌گذار آموزش ندیده به بازار منجربه تقاضا برای خرید سهام «جذاب» یا «سهام معروف» شد که منجربه رشد همزمان همه شاخص‌ها شد که جز در موارد رونق شدید بسیار نادر است. درحالی که وضعیت در دوران کرونا بر عکس بود و وضعیت تیره و تاری را بر چشم‌انداز اقتصادی تحمیل کرد.

جالب است که در همین سال که در بورس‌های امریکا رونق به چشم می‌خورد بازار بورس ایران نیز چنین تجربه‌ای را پشت‌سر گذراند و موج عظیمی از پول‌های خرد توسط سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای به شکل گله‌وار وارد بورس ایران شدند و همچنان تجربه زیان‌های چند ده درصدی را در سبد سرمایه‌ای خود حمل می‌کنند.

لذا توصیه شود اکنون که بار دیگر بورس ایران با احتیاط روند صعودی را طی می‌کند، غیرحرفه‌ای‌ها و آموزش ندیده‌ها محتاط‌تر از گذشته و آگاهانه ورود کنند و اسیر جوسازی‌های فضای مجازی نشوند.

▣ «سهام سود»

سرمایه‌گذاران برای دستیابی به سود یا انتظار برای کسب سود معمولا در آن بخش‌هایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که کمتر «ماجراجویی» دارند؛ ازجمله این بازارها بخش املاک و مستغلات هستند که افراد روی پول خود به دنبال سود هستند. از همین‌رو بازدهی آنها کمتر بوده همانطور که در امسال بازار مسکن ایران نسبت به بازارهایی چون بازار سکه، طلا و بازدهی کمتری داشته است.

تبلورآنچه در مورد املاک و مستغلات امریکا صدق می‌کند را می‌توان در مورد شرکت‌های «محافظه کار» مانند شرکت سرمایه‌گذاری بر کشایرهاتاوی «Berkshire Hathaway» مشاهده کرد. سهام این شرکت در طول ۵سال گذشته به طور متوسط ۱۴درصد رشد داشته است، که به نسبت تورم و وضعیت بازار سهام امریکا نرخ خوبی است، اگر چه سود آن در قیاس با شرکت‌های فناوری بسیار ناچیز بوده و برای آنها جهشی قابل تصور نیست؛ همانطور که ریسک‌های بزرگ نیز در ان دیده نشده است.

صعودهای کوتاه‌مدت بورس به پایداری می‌رسند؟

شروع گرم بورس در روزهای سرد زمستان

مرضیه احقاقی

عکس: آیدا فریدی

بازار سرمایه در ماه‌های اخیر روند رو به رشدی را پشت سر گذاشته است؛ هرچند این روند صعودی ادامه‌دار نیست و روزهایی شاهد بازگشت بازار به مسیر نزولی هستیم. بورس تهران در روزهای گذشته دوباره وارد کانال ۱.۶ میلیون واحدی شد. این روند صعودی در شرایطی رقم خورد که نرخ سود سپرده بانکی در روزهای گذشته به ۲۵ درصد افزایش یافته است.

رشد نرخ بهره بانکی همچنان ریسکی قابل‌توجه برای بازار سرمایه شناخته می‌شود؛ با این وجود سیگنال‌های مثبت این بازار قوی‌تر عمل کرده‌اند. تداوم نرخ دلار در کانال ۴۰ و ۴۱ هزار تومانی در بازار آزاد باوجود وعده مدیران مبنی بر کنترل نرخ ارز، همچنان محرکی جدی برای این بازار محسوب می‌شود؛ هرچند به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه روند رو به رشد بورس تهران در مقایسه با سایر بازارهای موازی و باتوجه به نرخ تورم در اقتصاد کشور، قابل‌توجه نیست.

▣ عملکرد بازار در هفته سوم دی

شاخص کل بورس در روز ۷ دی از مرز ۱.۶ میلیون واحدی گذشت و در ارتفاع یک‌میلیون و ۶۴۷ واحدی ایستاد، اما شاخص کل در این کانال برای بیش از یک روز ماندگار نبود. شاخص کل در نخستین روز از سومین هفته آذر دوباره صعود قابل‌توجهی را تجربه کرد و با رشد ۱۸ هزار و ۹۳۹ واحدی به مرز ۱.۶ میلیون واحد رسید. علاوه بر این شاخص کل هم‌وزن نیز طی معاملات، همسو با نماگر اصلی بازار رفتار و ۸ هزار و ۹۲۴ واحد رشد را از آن خود کرد. روند صعودی و سبزپوشی بازار در روز یکشنبه، ۱۸ دی نیز تداوم یافت؛ تا جایی که نماگر بازار با رشد ۳۷ هزار واحدی به یک میلیون و ۶۳۵ هزار واحد رسید و شاخص هم‌وزن نیز رشد ۱۰ هزار واحدی را از آن خود کرد. شاخص کل بورس در روز دوشنبه، ۱۹ دی رشد ۱۱ هزار و ۶۷۸ واحدی را تجربه کرد و به سطح یک میلیون و ۶۴۶ هزار و ۹۰۷ واحد رسید.

> باتوجه به تورم حاکم بر اقتصاد، نرخ بهره بانکی کشور، منفی برآورد می‌شود، با این وجود روند رو به رشد نرخ بهره بانکی همچنان رقیبی برای بازار سرمایه است

شاخص کل هم‌وزن نیز که نمایانگر عملکرد سهامداران شرکت‌های کوچک و متوسط بازار است، ۳ هزار و ۹۶۲ واحد رشد کرد و در ارتفاع ۴۹۶ هزار و ۴۰۱ واحد قرار گرفت.

محرک‌های بورس کدامند؟

رضا بهرامی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: دلایل متنوعی برای بازگشت رونق به بازار سرمایه، صعود دوباره بورس و ورود نقدینگی جدید به این بازار مطرح می‌شود. تداوم عرضه خودرو در بورس کالا یکی از دلایل اصلی رونق سهام شرکت‌های خودرویی است.

وی با اشاره به تغییر رئیس‌کل بانک مرکزی و سیاست‌های اولیه این نهاد مبنی بر کنترل قیمت دلار افزود: تثبیت بهای دلار بر صنایع داخلی و صادرات‌محور تاثیر متفاوتی دارد. صنعت خودروسازی جزو صنایع ریالی بورس طبقه‌بندی می‌شود که کاهش قیمت ارز در نهایت به نفع آن است و مسیر تامین مواد اولیه ارزان برای آنها را هموار می‌کند.

بهرامی گفت: کاهش نگرانی در زمینه تداوم سقوط قیمتی کامودیتی‌ها در بازار جهانی نیز محرک دیگری برای صنایع کامودیتی‌محور بورس ما محسوب می‌شود. خوشبختانه در هفته‌های پایانی سال ۲۰۲۲ روند ریزشی قیمت فلزات در بازار جهانی متوقف شد که همین موضوع نیز پالس مثبتی را به صنایع فلزی داد و از رشد ارزش سهام آنها در بازار ما حمایت کرد. وی افزود: از آنجا که چین بزرگ‌ترین مصرف‌کننده اغلب کامودیتی‌ها به‌شمار می‌رود، گمانه‌زنی‌های مثبت درباره رونق دوباره اقتصادی چین در سال جاری میلادی، محرک دیگری برای بازار فلزات است. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به صعود بهای دلار در بازار آزاد گفت: در واقع در ماه‌های اخیر شاهد کاهش ارزش ریال در کشور بوده‌ایم و روند ریزشی قیمت ریال در هفته‌های اخیر شدت گرفته است. در چنین شرایطی افراد ترجیح می‌دهند پول نقد نگهداری نکنند و سرمایه خود را در بازارهای مختلف سرمایه‌گذاری کنند. بدین ترتیب می‌توان این‌طور ادعا کرد که بخشی از پول‌های تزریق‌شده به بازار سرمایه تحت تاثیر همین کاهش ارزش پول ملی روانه بورس شده است. بهرامی گفت: از ابتدای سال جاری شاهد روند رو به رشد قابل‌توجه در اغلب بازارهای موازی بازار سرمایه از جمله دلار، مسکن، خودرو، طلا، سکه و... بوده‌ایم، اما بازار سهام از این روند رو به رشد قیمتی عقب بود که در موقعیت کنونی بخشی از این عقب‌ماندگی جبران شده است.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: روند رو به رشد بازار سهام از آبان آغاز شد و در حال حاضر نیز اغلب سهم‌های بازار کف قیمتی خود را پشت سر گذاشته‌اند. علاوه بر این بیش از ۲ سال از سقوط تاریخی بورس می‌گذرد؛ درنتیجه گذر این بازار از رکود و بازگشت به مدار رشد آنقدرها هم غیرمنطقی و عجیب نیست. وی افزود: البته همچنان شوک‌های لحظه‌ای بر عملکرد بازار سرمایه اثرگذار هستند، بااین‌وجود بازار در میان‌مدت و بلندمدت به سقف قیمتی خود خواهد رسید؛ تا جایی که انتظار می‌رود شاخص کل حداکثر در یک بازه زمانی ۲.۵ تا ۳ساله سقف تاریخی ۲ میلیون واحدی را پشت‌سر بگذارد. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی درباره افزایش نرخ سود سپرده بانکی و تاثیر آن بر عملکرد بازار سرمایه گفت: افزایش نرخ بهره بانکی مهم‌ترین ابزار اقتصادی برای کنترل تورم است، اما اقتصاد ایران تفاوت‌هایی با سایر کشورها دارد و باتوجه به تورم حاکم بر اقتصاد، نرخ بهره بانکی کشور، منفی برآورد می‌شود. بااین‌وجود روند رو به رشد نرخ بهره بانکی همچنان رقیبی برای بازار سرمایه شناخته می‌شود.

وی با اشاره به موضع‌گیری وزیر اقتصاد و امور دارایی در زمینه تثبیت نرخ ارز مبنی بر اینکه «برنامه دولت تثبیت به‌معنای میخکوب کردن نرخ ارز نیست، بلکه به‌دنبال ثبات‌بخشی به بازار و مدیریت نرخ حول سامانه نیماست»، اظهار کرد: این دست سیاست‌ها و موضع‌گیری‌ها امیدواری را نسبت به بازار سرمایه بازگردانده است. در حال حاضر انتظار می‌رود بازار سهام در مسیر رشد قرار گیرد؛ هرچند سیاست‌های پولی و مالی می‌تواند مانعی در مسیر تداوم رشد و صعود پرقدرت بازار سرمایه کشور باشد.

بازگشت امید

امید پورمحمود، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: روند صعودی بازار سرمایه در طول هفته‌های گذشته آغاز شده بود. با این وجود تغییر رئیس کل بانک مرکزی و سیاست‌های جدید این نهاد مالی مبنی بر کنترل نرخ دلار نیمایی در محدود ۲۸۵۰۰ تومان، مانع تداوم صعود بورس شد. این کارشناس بورس گفت: بسیاری از صنایع مهم و اثرگذار در بازار سرمایه صادرات‌محور هستند و اصرار دولت بر پایین نگه‌داشتن قیمت دلار نیمایی که مبنای مبادلات تولیدکنندگان و بازگشت ارز صادراتی آنها است، از سودآوری این واحدهای تولیدی می‌کاهد؛ بنابراین سیاست دولت در کنترل نرخ ارز در نهایت به ضرر سهامداران این شرکت‌ها تمام خواهد شد. وی افزود: در چنین شرایطی شاهد دست‌به‌دست شدن سهام و افت چندروزه بازار سرمایه بودیم؛ افتی که به سقوط شاخص از مرز یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی در هفته گذشته منتهی شد. با این وجود تاثیر سیاست‌های یادشده ادامه‌دار نشد؛ به‌ویژه آنکه بهای دلار در بازار آزاد همچنان صعودی است و رشد آن ادامه دارد. در واقع باید بپذیریم بهای دلار از دستورات سیاست‌گذاران و تیم اقتصادی دولت تبعیت نمی‌کند. بدین ترتیب از ابتدای هفته جاری شاهد بازگشت بورس به مسیر صعودی و گذر شاخص کل از کانال ۱.۶ میلیون واحدی بودیم. پورمحمود گفت: آغاز فروش خودرو در بورس کالا در ماه‌های اخیر اقدام مثبتی بوده که به رشد سهام خودروسازان در بازار منتهی شده است. از آنجا که گروه‌های خودرویی به‌عنوان لیدر بازار شناخته می‌شوند، روند رو به رشد ارزش سهام این شرکت‌ها و امیدواری به صعود آنها، محرک مثبتی برای کل بورس به‌شمار می‌رود. در روزهای گذشته موضوعاتی حول توقف فرآیند فروش خودرو از طریق بورس کالا مطرح شد. این در حالی است که تداوم فروش خودرو در بورس کالا می‌تواند بخشی از زیان خودروسازان را مرتفع و جبران کند. اما در ادامه این خبر تکذیب شد و هنوز نگاه جمعی سیاست‌گذاران به تداوم فروش خودرو از این بستر است. همین تکذیب شایعات مطرح‌شده، مانع تداوم روند نزولی بازار سهام بود. این کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار سرمایه در طول سال جاری همپای تورم رشد نداشته است. بسیاری از سهم‌هایی که در این بازار خریدوفروش می‌شوند همچنان ارزنده هستند؛ در نتیجه تداوم صعود این بازار عجیب یا دور از ذهن نیست. وی با اشاره به روند ورود و خروج پول از بازار سرمایه گفت: خوشبختانه روند خروج پول از بازار متوقف شده است. علاوه بر این از صندوق درآمد ثابت نیز به این بازار نقدینگی تزریق شده است. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر پیش‌بینی عملکرد بازار سرمایه گفت: سیاست‌های دولت قابلیت پیش‌بینی‌پذیری ندارد و همین موضوع نیز ریسکی جدی برای بازار سرمایه به‌شمار می‌رود. چنانچه دولت برای جبران کسری بودجه خود اقدام به فروش اوراق قرضه کند، تاثیر منفی بسزایی بر عملکرد بازار سرمایه دارد. علاوه بر این بازار به رکود می‌رسد. بااین‌وجود همچنان نسبت P/E بازار که حکایت از ارزندگی سهم‌ها دارد، قابل‌توجه است. گروه سیمانی‌ها، شیمیایی‌ها و خودرویی‌ها همچنان جای رشد دارند.

سخن پایانی

بازار سرمایه حکم دماسنج اقتصادی را دارد و نسبت به شرایط اقتصادی و سیاسی به‌سرعت واکنش نشان می‌دهد. همین موضوع در کنار بی‌اعتمادی تاریخی به عملکرد بورس تهران در طول دو سال گذشته، مانع رشد این بازار در قیاس با بازارهای موازی آن شده است. تحولات غیرمنتظره در حوزه نرخ سود و احتمال ادامه داشتن مواضع انقباضی بانک‌ها به‌صورت رسمی و غیررسمی در ماه‌های آتی، از مهم‌ترین عوامل منفی مؤثر بر عملکرد بازار سرمایه هستند. سیاست‌های دولت در فرآیند تصویب بودجه سال آتی و همچنین قیمت دلار از دیگر ریسک‌های بازار سرمایه در هفته‌های آینده به‌شمار می‌روند که نمی‌توان به‌راحتی درباره آنها اظهارنظر دقیق کرد.

حرکت روبه جلو «حکشتی»

نام شرکت	نام نماد	مجموع بهای تمام شده سرمایه گذاری (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به آذرماه ۱۴۰۱	منتهی به آذرماه ۱۴۰۰	
گشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	حکشتی	۱.۶۹۶	۶۶۶	٪۱۵۵
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	ارزش بازار سرمایه گذاری های بورسی (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آذر ماه ۱۴۰۰	
۲.۱۵۶	فعالیت ماهانه	۱.۵۸۷	۱.۰۴۰	٪۵۰

شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران درباره گزارش فعالیت ماهانه منتهی به ۳۰ آذرماه خبرداد.

شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به آذرماه سال ۱۴۰۱ مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری خود در این دوره را برابر با یک هزار و ۶۹۶ میلیارد تومان به ثبت رساند، سرمایه‌گذاری انجام‌شده از سوی «حکشتی» در آذرماه مربوط به شرکت‌های فعال در بازار سرمایه و شرکت‌های خارج از بورس بود.

شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران بیشترین سرمایه‌گذاری خود را در شرکت‌هایی انجام داد که در خارج از بازار سرمایه حضور داشتند، میزان سرمایه‌گذاری در این شرکت‌ها برابر با یک هزار و ۶۳۳ میلیارد تومان بود، میزان سرمایه‌گذاری که «حکشتی» در پرتفوی بورسی خود به ثبت رساند برابر با مبلغ ۶۳ میلیارد تومان بود.

▣ ارزش بازار پرتفوی «حکشتی»

شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به آذرماه امسال در صورت وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های خود را بالغبر یک هزار و ۵۸۷ میلیارد تومان به ثبت رساند که نسبت به بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌ها رشد ۲ هزارو ۴۲۹درصدی را به همراه داشت، لازم به ذکر است که ارزش بازار «حکشتی» در آذرماه سال گذشته یک هزار و ۶۰میلیارد تومان بود که اکنون با افزایش ۵۰درصدی همراه است.

ارزش بازار پرتفوی بورسی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در این دوره یک ماهه از مبلغ یک هزار و ۴۵۳ میلیارد تومان به مبلغ یک هزار ۵۸۷ میلیارد تومان رسید که نسبت به ارزش بازار ماه گذشته ۹درصد افزایش را به دنبال داشت.

عمده‌ترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در پرتفوی بورسی «حکشتی» مربوط به بخش «حمل‌ونقل آبی (کشتیرانی دریایی خزر)» ۶۳ میلیارد تومان بود و برای چندمین ماه متوالی تغییری را به همراه نداشت.

بیشترین میزان ارزش بازار در صورت وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» در اختصاص شرکت «کشتیرانی دریایی خزر» با یک هزار و ۵۸۷ میلیارد تومان بود که نسبت به بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در این شرکت ۲ هزار و ۴۲۹ درصد افزایش پیدا کرد.

عمده‌ترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در شرکت‌های خارج از بورس «حکشتی» مربوط به بخش «خدمات رفاهی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران» ۳۵۰ میلیارد تومان بود، پس از آن نیز بیشترین بهای تمام‌شده مربوط به بخش «کشتی‌سازی اروندان» با ۲۸۲ میلیارد تومان بود.

«حکشتی» با سرمایه ثبت شده ۲ هزار و ۱۵۶میلیارد تومان در عملکرد ۹ ماهه در سال مالی منتهی به اسفندماه سال ۱۴۰۱ از محل سود سهام محقق شده نزدیک به ۲ میلیارد تومان درآمد داشت و همچنین این شرکت از واگذاری سهام به سود ۱۳میلیارد تومانی رسید.